БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 59 (18.237). • 11 март 1982 йил, пайшанба • Баҳоси 3 тийин.

«ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК» ТЎЛҚИНИДА

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» —ЎзТАГ ХАБАРЛАРИ

Андижон консерва заводининг ишчи-хизматчилари Бутуниттифоқ Коммунистик шанбалик кунини энг юқори меҳнат унумдорлигига эришиш билан нишонлашга аҳд қилдилар. Шу куни ҳар бир ишчи корхонани янги мавсумга тайёрлаш ишида қатнашади. Улар поток механика линияларини, ўлчаш, лаборатория ва цехлардаги бошқа асбоб-жиҳозларни ремонт қиладилар. Шу куни минг сўмликдан зиёд ремонт ишлари бажариш мўлжалланган.

Оржоникидзе районидаги «Маданият» колхозининг меҳнатчилари умумхалқ байрами куни смена нормасини бир ярим баравар ошириб бажаришни мўлжаллашмоқда. Шанбаликда хўжаликнинг барча аъзолари қатнашади. Зарбдор ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили мўл ҳосили учун барака уруғи қадалади. Посёлкани ободонлаштириш ишлари ҳам бажарилади.

* * *

Ўзбекистон ССР «Госкомсельхозтехника»сига қарашли Тошкент тажриба-ремонт механика заводи коллективи 17 апрель куни тежалган материаллар ҳисобига ишлайди. Коммунистик шанбалик кунида ишлатиладиган материалларни жамғариш учун ўтган ойлар мобайнида электр энергия ҳамда ёнилғи-мойлаш материалларидан унумли фойдаланиб тежалди. Хўжаликларга ремонт қилинган 12 та трактор двигатели жўнатилади. Ҳар бир ишчи ўз смена топшириғини 1,5 баравар ошириб бажариш мажбуриятини олди.

СОВЕТ—ФИНЛЯНДИЯ МУЗОКАРАЛАРИ

Музокаралар пайти.

9 март куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономаревнинг СССР Олий Совети Президиуми таклифига биноан амалий визит билан Совет Иттифоқига келган Финляндия Республикаси Президенти М. Койвисто билан музокаралари бўлиб ўтди.

Л. И. Брежнев музокаралар вақтида Совет Иттифоқи Совет давлатининг бунёдкори В. И. Ленин асос солган Финляндия билан мустаҳкам дўстлик, яхши қўшничилик ва кенг миқёсдаги ўзаро манфаатли ҳамкорлик учун муттасил ҳаракат қилиб келаётганини таъкидлади.

Финляндия, деди М. Койвисто, президентлардан Ю. К. Паасикиви билан У. Кекконен ишлаб чиққан ташқи сиёсат йўлини муттасил давом эттираверади. Дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги 1948 йил шартномаси асосида СССР билан муносабатларни ҳар томонлама ривожлантириш бу йўлда марказий ўрин олади.

Л. И. Брежнев ва М. Койвисто иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларнинг ривожини юксак баҳоладилар. 1948 йил шартномасида белгиланган ҳамда кейинги йилларда қабул қилинган қўшма ҳужжатларда тасдиқланган йўл Совет Иттифоқи билан Финляндиянинг узоқ муддатли манфаатларига мос бўлиб тушади, улар ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни муттасил ва барқарор тарзда ривожлантиришни таъминлайди, Совет-Финляндия муносабатларини Европа сиёсатининг салмоқли ижобий омилига айлантиради, деб таъкидлашди улар. СССР билан Финляндия ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорлик турли ижтимоий тузумдаги мамлакатлар тинч-тотув яшаши принципларининг самарадорлигини, шунингдек Хельсинки Якунловчи акти қоидалари амалий равишда рўёбга чиқарилаётганлигининг ёрқин намунасидир.

Савдо-иқтисодий, саноат ва илмий-техника ҳамкорлигини ривожлантириш ҳамда чуқурлаштиришнинг 1995 йилгача амал қилувчи узоқ муддатли программасига мувофиқ ривожланиб бораётган анъанавий Совет-Финляндия савдо-иқтисодий алоқалари кенг миқёсда, доимо ўсиб бораётганлиги қайд этилди. Иккала мамлакатнинг ҳар икки мамлакат территориясида йирик саноат, энергетика объектлари ва бошқа объектлар қурилишидаги кенг ҳамкорлиги ўзаро фойда келтирмоқда.

Актуал халқаро проблемаларни кўриб чиқиш чоғида тинчликни сақлаб қолишга ва кескинликни юмшатиш жараёнини янада ривожлантиришга, қуролланиш пойгасини тўхтатишга, халқаро муносабатлардаги мавжуд кескинликни тугатишга ва давлатлар ўртасидаги тенг ҳуқуқли ҳамкорликни ривожлантиришга тааллуқли масалалар юзасидан иккала мамлакатнинг позициялари бир-бирига мос эканлиги қайд этилди.

Совет Иттифоқи, деди Л. И. Брежнев, Қўшма Штатлар, НАТО блоки ўтказаётган хатарли мухолифлик, қуролланиш пойгасини кучайтириш йўлини ҳамда Европа ва халқаро хавфсизлик манфаатларига зарар етказиб, вужудга келган ҳарбий мувозанатни бузиш учун қилаётган уринишларни кескин қоралайди. СССР проблемаларни ҳеч кимнинг хавфсизлигига зарар етказмай ва Европадаги ҳарбий қаршима-қаршилик даражасини камайтирадиган тарзда музокаралар орқали ҳал этиш йўлини қидириш тарафдоридир.

Хельсинкидаги Умумевропа кенгаши бошлаб берган Европа жараёнини давом эттириш муҳимлиги таъкидланди. Л. И. Брежнев билан М. Койвисто Мадрид учрашуви муҳим ижобий натижалар билан тугалланиши, шу жумладан, Европада ишонч ва хавфсизликни мустаҳкамлаш тадбирларига ҳамда қуролсизланишга бағишланган конференция чақириш тўғрисида қарор қабул қилиниши зарурлигини айтдилар.

Европа шимолидаги аҳволни муҳокама қилиш чоғида Финляндиянинг бу регионда ядросиз зона вужудга келтириш тўғрисидаги ҳаммага маълум таклифининг актуаллиги таъкидланди. Совет Иттифоқининг ижобий позицияси бу таклифни амалий равишда рўёбга чиқариш учун муҳим аҳамиятга эга эканини М. Койвисто уқтириб ўтди.

Музокаралар дўстона вазиятда ва ҳамжиҳатлик руҳида ўтди.

(ТАСС).

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

9 март куни СССР Олий Совети Президиуми билан СССР ҳукумати Катта Кремль саройида Финляндия Республикасининг Президенти М. Койвисто шарафига зиёфат берди.

М. Койвистога ҳамроҳ бўлиб келган расмий кишилар зиёфатда у билан бирга бўлдилар.

Совет томонидан зиёфатда Л. И. Брежнев, Н. А. Тихонов, А. А. Громико, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Раисларининг ўринбосарлари, СССР Министрлари, СССР давлат комитетларининг раислари, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев зиёфатда нутқ сўзлади.

Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Муҳтарам Президент жаноблари!

Муҳтарам финляндиялик меҳмонлар!

Ўртоқлар!

Биз Москвада президент Койвисто жанобларини ҳамда у билан бирга келган дўст Финляндиянинг давлат ва сиёсий арбобларини, савдо-саноат доираларининг намояндаларини қувонч билан самимий табриклаймиз.

Президент жаноблари, Сиз Финляндия давлатининг бошлиғи сифатидаги биринчи чет эл визитингизни Совет Иттифоқидан бошладингиз. Буни биз Сизнинг мамлакатингизда СССР билан муносабатларга муҳим аҳамият берилаётганининг далили деб биламиз. Совет ташқи сиёсатида Финляндия билан яхши қўшничиликни мустаҳкамлаш йўли ҳам ғоят муҳим, айтишим мумкинки, алоҳида ўрин олиб турибди.

1948 йилда дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Шартнома имзоланиши билан мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро муносабатларда бурилиш содир бўлганлиги ҳаммага маълум. Аввал бошданоқ бу шартнома ўз муносабатларини тўла ҳурмат ҳамда бир-бирининг ҳуқуқлари ва манфаатларини амалда эътиборга олиш, тинчликни мустаҳкамлаш тўғрисида биргаликда ғамхўрлик қилиш асосига қуришга қарор берган тенг ҳуқуқли шериклар ўртасидаги шартнома бўлсин, деб ўйланган эди.

Бундай муносабатлар ўз-ўзидан вужудга келиб қолмади. Бунинг учун ҳар иккала томон кўп йил мобайнида собитқадам иш олиб боришига тўғри келди. Иккала мамлакат раҳбарларининг мунтазам учрашувлари ва шахсий алоқалари бу ишга салмоқли ҳисса қўшаётганини тажриба кўрсатиб турибди. Сизнинг Москвага келишингиз шу фойдали ва самарали анъананинг давомидир.

Энг яхши ҳакам бўлмиш замон бундай ёндашувнинг самарадорлигини тасдиқлади. Ўтган йиллар мобайнида Финляндиянинг мустақил тинчликсевар сиёсати негизлари мустаҳкамланди. Биз буни астойдил табриклаймиз.

Финляндия тимсолида Совет Иттифоқининг яхши, хайрихоҳ қўшниси борлигини биламиз. Мамлакатимизнинг Финляндияга нисбатан яхши ниятли ва одилона муносабатига Финляндия ҳам ишонч ҳосил қилди, деб ўйлайман. Совет Иттифоқи ҳеч қачон Финляндияга ўз фикрларини зўрлаб қабул қилдиришга, унинг ички ишларига аралашишга интилган эмас.

СССР ва Финляндия халқлари ўртасидаги ўзаро ҳурмат ҳамда ўзаро ишонч доимо ўсиб, мустаҳкамланиб бормоқда. Иккала давлат раҳбарлари ўртасида ҳам ўзаро ҳурмат ва ўзаро ишонч ўсиб, мустаҳкамланиб бораётганлигининг аҳамияти катта.

Иккала мамлакат ўзларининг тенг ҳуқуқли ҳамкорлигидан ҳамма соҳаларда — экономикада ҳам, маданиятда ҳам, сиёсатда ҳам кўпгина фойда олиб келди ва олиб турибди.

Шу салмоқли натижаларга эришишга Финляндиянинг таниқли давлат арбоблари — президентлар Паасикиви ва Кекконен унутилмас ҳисса қўшдилар.

Совет-Финляндия муносабатларини кўпинча турли социал ситемаларга мансуб давлатлар тинч-тотув яшашининг яхши намунаси деб атайдилар. Бу, шубҳасиз, тўғри. Менга қолса, бу муносабатлар катта давлат билан унинг нисбатан кичик қўшниси ўртасидаги яхши, тўғри йўлга қўйилган муносабатларнинг намунасидир, деган сўзларни ҳам қўшган бўлур эди.

Сиз билан бизнинг ўртамиздаги муносабатларга асос қилиб олинган яхши негизлар дунёда кенгроқ қўлланилганида, эҳтимолки, планетамизда кескинлик ва можаролар манбалари анча камроқ бўлур эди.

(Давоми учинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИК — КОНИ ФОЙДА

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИНИНГ ДАЛАЧИЛИК БРИГАДАЛАРИ ҲУЗУРИДА ЁРДАМЧИ ЧОРВАЧИЛИК ХЎЖАЛИКЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА ОИД ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети далачилик бригадалари ҳузурида ёрдамчи чорвачилик хўжаликларини ташкил этиш гўшт ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш учун қўшимча резервлардан фойдаланиш имконини беради, деб ҳисоблайди. Сурхондарё областидаги барча 2592 та далачилик бригадасининг меҳнаткашлари бу йил 6—8 бошдан қорамолни сўқим қилиб, ҳар бир бригадада ўрта ҳисобда камида икки тонна қўшимча гўшт етиштиришга қарор бердилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Сурхондарё области далачилик бригадалари коллективларининг гўшт ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш учун ёрдамчи чорвачилик хўжаликлари ташкил этиш борасидаги қимматли тажрибаси ва ташаббусини маъқуллади.

Область ва район партия комитетларига, республика колхоз ва совхозларининг бошланғич партия ташкилотларига ҳар бир бригадада ички имкониятлардан фойдаланиш ҳисобига чорва моллар, паррандаларни боқиш мақсадида ёрдамчи чорвачилик хўжаликларини ташкил этиш соҳасида далачилик бригадаларининг коллективларида конкрет ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни ўтказиш топширилди.

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ ДАЛАЧИЛИК БРИГАДАЛАРИ ҲУЗУРИДА ЁРДАМЧИ ЧОРВАЧИЛИК ХЎЖАЛИКЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА ОИД

ТАДБИРЛАР

СУРХОНДАРЁ областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб, деҳқончилик ва чорвачиликнинг барча тармоқларини ривожлантиришда муайян муваффақиятларга эришдилар. Гўшт етиштиришни кўпайтириш ўн биринчи беш йилликнинг марказий вазифаларидан биридир. Жамоат чорвачилигини ривожлантириш билан бир қаторда корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг ёрдамчи хўжаликлари тармоғини кенгайтириш, гражданларнинг шахсий ёрдамчи хўжаликларидаги чорва туёғини кўпайтириш ана шу вазифани ҳал этишда муҳим роль ўйнаши керак. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида шу масалага катта эътибор берилди ва партия XXVI съезди белгилаган озиқ-овқат программасининг муҳимлиги яна бир марта таъкидлаб ўтилди.

Бугунги кунда ҳамма жойда — саноат корхоналари ҳузурида, транспорт, қурилиш ташкилотларида, савдо ва матлубот кооперацияси системасида ёрдамчи хўжаликлар ташкил этилмоқда, гражданларнинг тобора кўпчилиги шахсий хўжаликларида чорва моллар ва паррандалар боқа бошладилар. Далачилик бригадалари ҳузурида ёрдамчи чорвачилик хўжаликларини ташкил этиш тажрибаси ўзининг яхши жиҳатларини кўрсатди.

Областда ишга жонбозлик билан киришиб, дуруст натижаларга эришган пахтачилик коллективлари оз эмас. Қумқўрғон районидаги «Қизил Октябрь» колхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳасан Мухторов ва Гагарин районидаги «Пограничник» совхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Эшмамат Бўриев бошчилик қилаётган бригадалар меҳнаткашлари қимматли ташаббус кўрсатдилар. Ташаббуснинг муҳимлиги шундан иборатки, мазкур бригадаларнинг коллективлари пахтадан мўл ҳосил олиш учун ва чорвачилик маҳсулотларини етиштириш учун айни бир вақтда курашишга аҳд қилдилар. Илғорларнинг ташаббусини областдаги пахтачилик бригадалари маъқулладилар. Ўтган йилнинг ўзидагина 352 та ана шундай бригада бор эди.

Ташаббускорлардан ўрганса, ўрнак олса арзийдиган ишлар бор. Ўтган йили Х. Мухторов бригадасида беш қорамол сўқим қилиниб, ҳар бирининг тирик вазни ўрта ҳисобда 400 килограммга етказилди, Э. Бўриев бригадасида эса 15 бош мол сўқим қилиниб, бир йил ичида 5 тонна гўшт етиштирилди.

Жарқўрғон районидаги «Социализм» колхозидан КПСС XXVI съезди делегати Ҳавохон Абдуллаева раҳбарлик қилаётган пахтакорлар бригадасининг аъзолари бу ишда яхши тажриба тўпладилар. Бригадада 14 бош қорамол парвариш қилинмоқда ва ўтган йили 5 тонна гўшт етиштирилди. Ленин йўли районидаги Буденний номли совхоздан СССР Олий Советининг депутати, СССР Давлат мукофотининг лауреати Холмўмин Сафаров бошлиқ бригада деҳқонлари ўзларининг ёрдамчи хўжаликларидаги ўн бош новвоснинг ҳар бири тирик вазнини 450 килограммга етказдилар. Шеробод районидаги В. Қодиров номли совхоздан Ўктам Ҳасанов бошчилик қилаётган бригада меҳнаткашлари эса мавжуд беш бош новвоснинг ҳар бирини 500 килограммгача семиртирдилар. Ангор районидаги Куйбишев номли колхоздан Ҳайдар Бозоров ва «Коммунизм» колхозидан Бозор Жўрақулов бригадаларида ёрдамчи хўжаликлар муваффақиятли ривожлантирилмоқда.

Бу йил гўшт, тухум етиштиришни кўпайтириш учун илғор коллективлардан ўрнак олиб, областнинг кўпгина далачилик бригадаларида ёрдамчи хўжаликлар ташкил этилади. 2592 та бригаданинг ҳар бирида қорамолларни 6—8 бошга, уларнинг ўртача вазнини 400—450 килограммга етказиш кўзда тутилмоқда.

Ёрдамчи хўжаликлар учун ем-хашакни бригадалар ўз кучлари билан тайёрлайдилар. Бунинг учун илгари фойдаланилмаган ерларнинг ҳаммасига озуқабоп экинлар экилади. Оралиқ ва такрорий экинлар экишни ҳам кенг жорий этиш, ариқ-зовурлар бўйидаги, карталарнинг чеккаларидаги ва табиий ўт-ўлан ўсадиган бошқа жойлардаги хашакларни тайёрлаш кўзда тутилмоқда. Шу йил областнинг барча бригадаларида 15600 бош қорамол парвариш қилинади, уларда гўшт етиштириш 6200 тоннага етади ёки ҳар бир бригадага камида икки тоннадан гўшт тўғри келади. Олтинсой районидаги далачилик бригадаларида йилига 350 тонна, Ангор районида — 350 тонна, Бойсун районида — 250 тонна, Гагарин районида — 800 тонна, Денов районида — 500 тонна, Жарқўрғон районида — 500 тонна, Қумқўрғон районида — 550 тонна, Ленин йўли районида — 700 тонна, Сариосиё районида — 540 тонна, Термиз районида — 300 тонна, Шеробод районидаги далачилик бригадаларида 500 тонна гўшт етиштирилади.

Тажриба шуни кўрсатдики, ёрдамчи чорвачилик хўжаликларини юритиш далачилик бригадаларининг асосий ишида уларга мутлақо халақит бермайди. Шу билан бирга гўшт ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга салмоқли ҳисса қўшилади.

Биз, КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукуматини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматини ишонтириб айтамизки, КПСС XXVI съезди олға [illegible] озиқ-овқат програм[illegible] амалга оширишда акт[illegible] нашиб, бу соҳадаги [illegible] моҳирлик билан [illegible] этиб, далачилик бри[illegible] римизнинг коллект[illegible] СССР ташкил этилга[illegible] нинг 60 йиллигини меҳ[illegible] янги муваффақиятлар [illegible] нишонлаш учун ҳамма [illegible] қиладилар, пахта, дон, [illegible] завот, мевадан рекорд [illegible] сил етиштирадилар, аҳо[illegible] нинг чорвачилик маҳсуло[illegible] ларига бўлган талаб-эҳтиёж[illegible] ларини тўлароқ қондиришдан иборат энг муҳим масалани ҳал этишга муносиб ҳисса қўшадилар.

Тадбирлар область партия-хўжалик активи йиғилишида қабул қилинган.

ПЛАН—МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВИНИНГ ҚОНУНИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар қилишича, 1982 йил январь-февраль ойларида республика саноат маҳсулотини реализация қилиш плани 101,4 процент бажарилди, саноат ишлаб чиқариш ҳажми 1981 йилнинг январь-февраль ойларига нисбатан 3 процент ортди.

Қорақалпоғистон АССР, областлар ва Тошкент шаҳри саноати маҳсулот реализация қилиш, ишлаб чиқариш ҳажми, меҳнат унумдорлиги ва ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш суръатлари соҳасида январь—февраль ойлари планини қандай бажарганлиги қуйидаги маълумотлардан кўриниб турибди:

	Планнинг бажарилиш процентини			1982 йил январь — февралида 1981 йилнинг январь — февралига нисбатан ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиш суръатлари процент ҳисобида
	маҳсулот реализация қилиш	ишлаб чиқариш ҳажми	меҳнат унумдорлиги	
Ўзбекистон ССР	101,4	102,2	101,4	103,0
Шу жумладан:				
Қорақалпоғистон АССР	101,9	103,2	100,9	96,3
Андижон области	101,9	102,0	101,3	94,2
Бухоро области	103,0	103,4	102,4	104,0
Жиззах области	101,9	107,0	109,7	107,7
Қашқадарё области	96,5	96,3	92,6	108,7
Наманган области	103,0	104,5	103,1	105,5
Самарқанд области	102,1	104,1	102,8	100,0
Сурхондарё области	102,8	103,1	103,1	103,5
Сирдарё области	102,0	102,3	101,9	97,1
Тошкент области	101,1	101,3	100,3	103,7
Фарғона области	100,9	101,7	98,8	102,7
Хоразм области	102,3	106,2	105,9	104,5
Тошкент шаҳри	101,7	102,1	102,4	103,0

Самарқанд химия заводи, Жиззах бинокорлик материаллари комбинати, Ғозғон карьер бошқармаси, Қува мебель фабрикаси, Тошкент чарм-мўйна заводи, Самарқанд спирт-ароқ заводи, Наманган гўшт комбинати, Жиззах балиқ комбинати планни муваффақиятли уддаладилар.

Кўмир ва нефть қазиб чиқариш, электр энергия ҳосил қилиш, компрессорлар, йигирув машиналари, тракторлар, пахта териш машиналари, минерал ўғит, химиявий тола, цемент, пахта толаси, шойи газлама, пайпоқ, трикотаж, чарм пойабзал, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари, консерва ишлаб чиқариш плани ошириб бажарилди.

Шу билан бирга 39 та корхона маҳсулот реализация қилиш январь—февраль ойлари планининг бажарилишини таъминламади, улар 17,9 миллион сўмлик маҳсулотни кам реализация қилди.

Партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик органлари айрим коллективларнинг планни нима учун бажармаётганликлари, ишлаб чиқариш ҳажмини ва меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатларини камайтириб юборганликлари сабабларини суриштириб билишлари, давлат планларини ҳамда КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди тарихий қарорларини амалга оширишга қаратилган социалистик мажбуриятларни бажаришда уларга зарур ёрдам беришлари лозим. Фан-техникани тараққий эттириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, моддий ва меҳнат ресурсларини бутун чоралар билан тежаш асосида корхоналар ишининг сифат кўрсаткичларини яхшилаш тадбирларини кўриш, ҳар бир корхонанинг ўз планларини ва социалистик мажбуриятларини бажариши учун шарт-шароит яратиб бериш керак.

ЖАМИЯТИМИЗНИНГ НУФУЗЛИ КУЧИ

10 март куни СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида очилган «Совет касаба союзлари — жамиятимизнинг нуфузли кучи» мавзуидаги кўргазма совет касаба союзларининг кўп қиррали фаолияти тўғрисида, коммунистик қурилишда уларнинг роли ортиб бораётганлиги ҳақида ҳикоя қилади.

Кўргазмада меҳнат коллективларининг СССР касаба союзлари XVII съездига рапортлари намойиш этилмоқда. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақа авж олдирилаётганлиги тўғрисида ҳикоя қилинади.

Экспозиция совет касаба союзларининг халқаро фаолиятини ёритади. Совет касаба союзлари 145 мамлакатнинг касаба союзлари билан доимий алоқа боғлаб, дўстона мулоқотда бўлиб турибдилар, тинчлик ва социал тараққиёт учун курашга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

Кўргазмага ҳаваскор рассомлар ва амалий санъат усталарининг меҳнат аҳлига бағишланган асарлари қўйилган.

(ТАСС).

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

БЕДОР КИШИЛАР

— Ҳаётда ўз ўрнингни топиб олишинг керак, ўғлим. Бу — шуҳрат ёки катта лавозим эмас, албатта. Порлоқ йўлга тушиб ол, энг эзгу орзу-ниятларини амалга ошириш — ҳаётда ўрнингни топиш демакдир.

Маматқул отасининг бундан ўн йилча олдин айтган ана шу сўзлари маъносига энди чуқур тушунган эди. У ўрта мактабни тамомлаб, бир йил колхозда механизатор бўлди, кейин армия хизматига жўнади. У йигитлик бурчини адо этиб, яна колхозга келди, ўша касбида ишлай бошлади. Яхши ишлади. Уни партия сафига қабул қилдилар. Орадан кўп вақт ўтмай, партия группасига етакчи қилиб сайлашди.

Ҳар бир партия аъзосини сиёсий активлик руҳида тарбиялаш партия ташкилотининг, шу жумладан партия группасининг ҳам муҳим вазифасидир. У етакчилик қилаётган партия группаси коммунистлари асосан пахтачилик билан шуғулланади. Бир-бирига ён қўшни, ер шароити бир хил уч бригадада нега энди ҳосилдорлик ҳар хил? Бунинг сабабларини ўрганиш ва бу масалани партия группаси йиғилишларида кўриб чиқиб конкрет тадбирлар белгилаш лозим. Айрим бригадаларнинг далаларида «пўчоқ»қа чиқарилган парча-парча майдонлар бор. Баъзи тракторчилар ерларни чуқур шудгор қилмайдилар. Ғўза парвариши пайтида айрим карталар бегона ўтлардан батамом тозаланмаяпти, натижада пахта териш машиналарининг иш унуми пасайиб кетяпти. Хуллас, ҳал қилиниши лозим бўлган муаммолар жуда кўп. Бу ва бошқа масалалар хусусида маслаҳатлашиш, бир фикрга келиш керак.

Бу масалалар ёш коммунист Маматқул Абдураҳмоновнинг ҳаётдаги ўрнини белгилайдиган мезон эди. Унинг эзгу орзу-истаклари ҳам шу масалалар билан боғлиқ эди.

Маматқулнинг отаси Ҳайитқул Абдураҳмонов тажрибали деҳқон. Пахтачиликда ишлаётганига ўттиз йилдан ошди. У ўзининг бутун меҳнат фаолияти билан боғланган Гулистон районидаги Крупская номли колхозда бундан ўн беш йил аввал ҳар гектар ердан 19-20 центнердан ҳосил олинарди. Ҳозир колхоз бўйича 32—33 центнердан хирмон кўтарилмоқда. Ҳайитқул Абдураҳмонов бошлиқ бригада ҳосилдорликни 40 центнердан оширди. Бу бригада тажрибаси бошқаларга ҳам қўл келди. Мана шунинг учун ҳам кекса пахтакор колхоз аҳли ўртасида катта обрўга эга. Бригадада унинг оиласидан 12 киши ишлайди. Улардан бири Маматқулдир.

Колхоз партия ташкилотининг секретари Эрали Мингбоев коммунист Ҳайитқул Абдураҳмонов ҳақида шундай ҳикоя қилади:

— Ҳайитқул ака тиниб-тинчимайдиган одам. Ҳар доим бир янгиликни кўтариб юради. Бундан уч йил аввал партия ташкилоти олдига бир масалани — пахта майдонларини пахтакорларга бирктиш масаласини қўйди. Бу таклиф бюро мажлисида, колхоз правлениеси йиғилишида кўриб чиқилди ва маъқулланди. Янгилик ўзини ҳаётда қандай оқлашини билиш мақсадида колхоз бўйича фақат Ҳайитқул ака бригадасида бу методни қўллашга қарор қилинди. Ўша йили бу бригаданинг даласида бегона ўтни бутун мавсум давомида кўрмадик. Бригадада ҳар гектар учун ойига йигирма беш сўмдан ҳақ берилди. Хуллас, бу бригаданинг ишига бошқалар ҳам ҳавас билан қарай бошлашди. Биз бу билан бир проблемани ҳал қилдик, яъни ғўзаларни бегона ўтлардан тозалаш ташвишидан қутулдик. Биз уч йилдан буён пахтачиликда катта ютуқларга эришиб келяпмиз. Ўтган йили колхоз бўйича ҳосилдорлик 33 центнерга етди. Бу ютуқларни қўлга киритишда Ҳайитқул ака каби коммунистларнинг ташаббускорлиги, қатъияти муҳим омил бўлди.

Ташаббускорлик ва қатъиятлилик. Колхоз коммунистларининг етакчиси Эрали Мингбоев сиёсий жангчиларнинг ана шу фазилатлари ҳақида кўп ўйлайди. Табиатан вазмин, ҳар бир сўзни чертиб-чертиб гапирадиган, етти ўлчаб бир кесадиган, бирор кишига баҳо беришда ёки бирон масалани ҳал этишда шошмайдиган, пухта ўйлаб, сўнгра ўз фикрини айтадиган, ўзи ёки бошқа бирон киши бошлаган иш охирига етмагунча тиниб-тинчимайдиган бу тажрибали партия ходими дала кезади, фермага йўл олади, одамлар билан суҳбатлашади, кечалари эса кабинетда алламаҳалгача чироқ ўчмайди. Партиявий ҳужжатларни кўздан кечиради, эртанги иш режаларини тузади.

Мана, унинг қўлида яқинда бўлиб ўтган йиғилиш протоколи. Кун тартибига қўйилган коммунист масъулияти тўғрисидаги доклад юзасидан музокаралар.

Мустафоқул Нормуродов:
— Эгамқул Ҳакимов, Раҳмонқул Жабборов, Аҳмад Таниқулов, Ҳайитқул Абдураҳмонов бошлиқ бригадаларнинг аъзолари мажбуриoят масъулиятини чуқур ҳис этиб ишладилар ва бугунги кунда уларнинг юзлари ёруғ. Коммунист механик-ҳайдовчилардан М. Абдураҳмонов, Э. Юсупов, О. Жабборовларнинг ҳар бири 1981 йил мавсумида 200 тоннадан зиёд пахтани машиналар бункеридан тўкдилар. Уларнинг ташаббуси билан колхоз бўйича ялпи ҳосилнинг 75 проценти «зангори кема»лар билан терилди. Бундай кўрсаткичга биз биринчи марта эришдик.

Бироқ колхоз ишлаб чиқаришининг бошқа айрим соҳаларида масъулият ва талабчанлик у қадар сезилмаётир. Партия ташкилоти ҳам, менинг назаримда, бу масалада муроса қилиб келаётир. Буни чорва маҳсулотларининг таннархи арзонлашмаётганлигида кўриш мумкин. Бултур чорвачиликдан 40 минг сўм зарар кўрдик. Бир центнер сутнинг таннархи 30 сўмга тўғри келяпти. Зоотехник Узоқбой Абдуллаев чорвачиликни рентабелли соҳага айлантириш борасида ташаббускорлик ва талабчанлик кўрсатмаётир. Бош агроном Ваҳоб Шомуродов адресига ҳам шундай фикрни айтиш мумкин.

Эрали Мингбоев коммунистнинг бу фикрлари ҳақида чуқур ўйланиб қолди. Партия ташкилоти бюроси кадрлар масаласини колхоз правлениеси билан бирга қайта кўриб чиқиши керак, деган фикрга келди ва бу нарсани блокнотига қайд қилиб қўйди.

Чиндан ҳам колхозда проблемалар кўп. Улардан бири ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш масаласидир. Колхоз экин майдонлари Сирдарёнинг ёқасида жойлашгани учун ер ости сувлари яқин. Ўтган йили колхоз партия ташкилоти бу масала билан астойдил шуғулланди. Каналларни бетонлаштириш масаласини юқори партия, совет ташкилотлари олдига қўйди. Натижада 200 гектар ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланди. Ана шу ерлардан ўтган йили 42 центнердан пахта ҳосили олинди.

Баъзан шундай бўлади: партия бюроси бир коммунистга топшириқ беради. Вақти келиб бюро ижрони текширади. Бажарган бўлса яхши, бажармаган бўлса бунинг сабабларини айтиши шарт. Объектив сабабни кўрсатиб, қутулиб кетиши ҳам мумкин. Лекин топшириқ масъулиятини ҳис қилган коммунист қатъиятлилик кўрсатади. Ишни охиригача етказади.

Партия ташкилотининг обрўси коммунистларнинг ишчанлиги, интилувчанлиги, ташаббускорлиги, бурчга садоқати билан белгиланади. Колхоз раиси Қодирқул Ҳотамовнинг ҳам партиявий ишда тажрибаси катта. У бундан ўн беш йил олдин шу колхозда партия ташкилотининг секретари бўлиб ишлаган. Шунинг учун ҳам коммунистларнинг фикр-мулоҳазаларини ҳисобга олган ҳолда иш тутади, улардан маслаҳат сўрайди.

Колхозда ҳали ҳал қилиниши лозим бўлган, хўжаликнинг янада бақувват бўлишига оид масалалар, проблемалар кўп. Колхоз партия ташкилотининг сўнгги ҳисобот-сайлов йиғилишида қовун-тарвузни кўпайтириш масаласи ҳам қўйилди. Илгарилари бу ерда яхши қовун-тарвузлар етиштириларди. Колхоз правлениеси полизчиликни ташкил этиш билан яхши шуғулланяпти. Кооператив уйлар қуришни ҳам кенг қўламда олиб боришнинг вақти келди.

Ясли мудираси коммунист Адолат Отабекова шу йиғилишда хотин-қиз кадрлардан раҳбарлар жуда саноқли эканини айтди. 520 колхозчининг 265 нафари хотин-қизлар бўлса-да, пахтачиликда улардан биронта бригада бошлиғи йўқ. Илғор пахтакор ва чорвадор хотин-қизлар эса жуда кўп. Бу соҳада тубдан ўзгартиш қилиш керак.

Ўртоқ Леонид Ильич Брежнев коммунистларни бедор кишилар, деб айтган эди. Ҳа, бу колхоз коммунистлари ҳам бедор кишилардир. Улар ҳаёт талаб этган масалаларни кўтариб чиқмоқдалар, бу масалаларни ҳал қилиш йўлида мардонавор меҳнат қилмоқдалар.

Т. ЖАМОЛОВ.
Сирдарё области.

Касаба союз ҳаёти

СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА АСОСИДА

Ўзбекистон касаба союзларининг XII съезди ўз ишини тугаллаганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Съезд қарорлари жойларда қизғин қўллаб-қувватланиб, коллективларни янги меҳнат марралари сари руҳлантирмоқда. Редакциямизга республикамизнинг турли бурчакларидан келаётган хат-хабарларда касаба союз ташкилотларининг съезд қарорларини амалга ошириш борасидаги ишлари ҳақида ҳикоя қилинади. Қуйида улардан баъзилари эътиборингизга ҳавола қилинаётир.

ТЕЖАМКОРЛИК ТУФАЙЛИ

Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилини яхши меҳнат кўрсаткичлари билан якунладик. Технологик жараёнларни оптимал бошқариш туфайли 12,5 минг сўмлик иссиқлик энергиясини тежашга, меҳнат унумдорлигини 4 процент оширишга эришдим.

1982 йилнинг дастлабки ойларида 3 минг сўмлик иссиқлик энергиясини тежаш, меҳнат унумдорлигини 2 процентга ошириш юзасидан зиммага олган социалистик мажбуриятимни ҳам муваффақиятли бажардим. СССР 60 йиллиги юбилейигача яна 13,5 минг сўмлик иссиқлик энергиясини тежаш мажбуриятини олдим.

Ю. АЗОНОВ,
«Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси.

МУДДАТИДАН ОЛДИН

Фарғона областининг «Облколхозстрой» тресті коллективи қурилиш объектларини ўз муддатида фойдаланишга топшириш учун авж олдирилган социалистик мусобақада яхши натижаларга эришмоқда. Ўтган йили трестимиз бинокорлари пландан ташқари 4832 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини «яхши» ва «аъло» баҳоларда адо этдилар. Уларнинг ҳаммаси белгиланган вақтда фойдаланишга топширилди.

Умуман олганда, трестимиз 1981 йилда қишлоқ меҳнаткашлари учун 36742 квадрат метр уй-жой, 6928 ўқувчига мўлжалланган мактаблар, 1990 ўринли болалар боғчаси ва яслилари, 180 ўринли касалхонани ишга туширдилар. Кўплаб қишлоқ хўжалик ва чорвачилик объектлари билан бир қаторда Фарғона тўқимачилик комбинатининг Риштон, Бувайда ва Киров районларидаги филиалларини ҳам ўз муддатида қуриб битказишга эришилди.

Яқинда ўз ишини тугаллаган Ўзбекистон касаба союзларининг XII съездида меҳнат коллективларида социалистик мусобақани янада оммалаштиришга катта эътибор берилди. Трестимиз касаба союз ташкилоти бу борада ибратли ишларни амалга оширмоқда. СССР 60 йиллигини ва Бутуниттифоқ касаба союзларининг XVII съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун бошланган меҳнат беллашувида барча бинокорларимиз иштирок этаётир. Бу — юбилей йили топшириқларини ўз муддатида бажаришнинг энг ишончли кафолатидир.

Э. БОБОЕВ,
Фарғона область колхоз қурилиши трестининг бошқарувчиси.

ТАШАББУСГА ҚЎШИЛИБ

ЗарМитан геология-қидирув экспедициясида ўн бешлар ташаббуси асосида меҳнат қилаётган бригадалар кўпайиб бормоқда. Айниқса, А. Муҳаммадиев, Н. Редкин бошлиқ пармаловчи ва проходкачилар бригадалари юксак иш натижалари учун курашиб, кунлик меҳнат топшириқларини ортиғи билан бажаришга эришмоқдалар. Бу икки бригадада дастлабки квартал топшириқлари январь ойи охирларидаёқ удаланган эди. Пешқадамлар айни кунларда юксак иш маромини таъминламоқдалар. Бутуниттифоқ касаба союзлари съезди олдидан уларнинг меҳнат календарида 1983 йилнинг апрель ойи бошланди.

Л. МОСКАЛЕНКО,
экспедиция касаба союз комитетининг раиси.

БАРВАҚТ ҚУРАМИЗ—БАРВАҚТ ЎЗЛАШТИРАМИЗ

МАҚСАД САРИ

Қурама тоғлари этагида Олмалиқ химия заводи қурилаётган дастлабки кунлар кечагидек кўз ўнгимизда. Эндиликда бу корхонасиз минерал ўғитлар ишлаб чиқарувчи республика индустриясини тасаввур қилиб бўлмайди. Заводда тайёрланаётган аммофос пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан тобора кўпроқ ҳосил етиштиришда, об-ҳаво қийинчиликларини енгиб ўтишда муҳим роль ўйнаяпти.

Корхонанинг биринчи навбати рекорд муддатда — атиги бир йилда қуриб битказилган эди. Бунга ҳам ўн йилдан сал кўпроқ вақт ўтди. Шундан бери Олмалиқ химия заводи кенгайишда, реконструкция қилинишда давом этмоқда. Бугун собиқ тошлоқзорлар ўрнида корхонанинг учта навбати ҳосил хамиртуруşини тайёрлаб беряпти.

Янги йил арафасида Олмалиқ химия заводида сульфат кислотаси ҳосил қилувчи цехни барпо этиш тугалланди. Шу муносабат билан яқинда муҳбиримиз корхона директори, СССР Олий Совети депутати Қ. Ғ. СОДИҚОВ билан суҳбатлашди.

— Қурбон Ғуломович, айтингчи, янги цехни ўзлаштириш жараёни қандай бор[я]пти?

— Аввало шуни айтишим [...]и, сульфат кислотаси [...]ам заводнинг ҳамма [...]лари сингари мудда[...] илгари ишга тушир[...]. Барвақт қуриш ва [...]т ўзлаштириш олма[...]к кимёгарлар ҳамда [...]орхонани бунёд этаёт[...]арнинг ажойиб анъана[...]ўлиб қолганлигини яхши [...]асиз.

Ҳозир цехда унинг ҳақиқий «хўжайинлари» — завод химиклари жонбозлик кўрсатишяпти. Уларнинг кўпчилиги шу шаҳарда — Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг сульфат кислотаси ишхонасида стажировкадан ўтиб, цехни фойдаланишга қабул қилиш арафасида монтажчилар билан биргаликда ускуналарни созлашда иштирок этишди.

Маълумки, ўтган йил декабрда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республика химия саноати корхоналари коллективларининг СССР 60 йиллигини муносиб кутиб олиш ҳамда беш йилликнинг иккинчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш соҳасидаги социалистик мажбуриятларини маъқуллаган эди. Ўзбекистонда минерал ўғит ишлаб чиқариш билан шуғулланадиган бешта корхона ичида Олмалиқ химия заводи анча юқори маррани кўзлаяпти. Олмалиқликлар планга қўшимча 80 минг тонна ўғит тайёрлаш, шунинг 40 минг тоннасини сульфат кислотаси цехи қувватини барвақт ўзлаштириш ҳисобига беришга қарор қилдилар.

Сульфат кислотаси — химия индустриясининг нони. У кўпгина кимёвий жараёнларнинг зарур қисмидир. Олмалиқда сульфат кислотаси ёрдамида Қоратов фосфоритидан фосфор кислотаси, ундан эса аммофос ҳосил қилинади. Завод сульфат кислотасининг учдан икки қисмини Олмалиқ кон-металлургия комбинатидан сотиб оларди. Етмаганини эса мамлакатимизнинг турли областларидан, масалан, Краснодар ва Узоқ Шарқдан оларди. Энди эса бундай ортиқча сарф-харажатга чек қўйилди. Олмалиқ химия заводи қувватларидан янада тўлароқ фойдаланиш мақсадида биз ушбу беш йилликнинг охирларига бориб, мавжуд фосфор кислотасини экстракция қилувчи учта цехга қўшимча яна биттасини қурмоқчимиз. Бунинг учун ҳозирдаёқ тайёргарлик ишларини бошлаб юбордик.

— Зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларни адо этишда социалистик мусобақанинг катта аҳамият касб этиши турган гап. Сиз бошчилик қилаётган коллективда ўртоқларча меҳнат рақобати қандай йўлга қўйилган?

— Заводимиз ишчилари, инженер-техник ходимлари КПСС Марказий Комитетининг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорини зўр мамнуният билан кутиб олдилар. Ҳозир барча цехлар, участкалар ва хизмат бўлинмаларида шонли юбилейни муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа байроғи баланд кўтарилмоқда. Корхона маъмурияти, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари мусобақалашувчилар учун меҳнат унумдорлигини юксалтириш, ижодий ташаббускорликни руҳлантириш, кишилар маишати ва дам олишини янада яхшироқ ташкил қилишга зарур бўлган ҳамма шарт-шароитни яратишга интилмоқда.

Мусобақа шартларига кўра, корхонамиз учта группадаги цехларга бўлинган. Албатта, бу усул унчалик янги эмас. Биз буни корхонанинг биринчи кунлариданоқ қўллай бошладик ва дуруст натижаларга эришиб келяпмиз. Янгилик эса мусобақа якунларини оператив равишда, ҳар куни чиқаришдан иборат. Шу туфайли иш сифатини оширувчи ўн иккита тадбир, меҳнат шароитини яхшиловчи, технология жараёнларининг энг мақбул параментларини сақловчи автоматикага оид 32 та тадбир жорий қилинди. Бундан ташқари маҳсулот сифатини бошқарувчи комплекс система тадбиқ этилдики, унда 18 та завод стандарти бор.

Бу гапларни эшитиб, ҳойнаҳой, Олмалиқ химия заводида ҳамма иш автоматлар зиммасига юкланибди-ю, одамларга фақат приборлар ишини кузатиш вазифаси қолибди, деб ўйлашингиз мумкин. Бу жудаям тўғри эмас. Автомат воситалари тобора кўпроқ жорий қилиниши айни пайтда химикларнинг ташаббус кўрсатишларига кенг майдон очиб беряпти. Буни корхонамизнинг энг яхши химиклари етакчилик қилаётган, зарбдор ҳафталикларда ғолиб чиқаётган сменалар амалда тасдиқламоқдалар.

Шахсий меҳнат беллашуви ғолиблари орасида биз аппаратчи Г. Цойни, слесарь П. Борсукни кўришимиз мумкин. Мусобақанинг ошкоралиги, эришилган юксак кўрсаткичларни такрорлаб кўриш имконияти, илғорлар тажрибасини оммалаштириш изсиз қолаётгани йўқ. Янги йилнинг дастлабки икки ойида планга қўшимча бир неча минг тонна минерал ўғитни истеъмолчиларга жўнатиш таъминланди.

БРИГАДА САРДОРИ

СССР КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ XVII СЪЕЗДИ ДЕЛЕГАТЛАРИ

Қурувчилар бригадасининг бошлиғи Қодир Рўзметов Урганч шаҳридаги 167-қурилиш трестида чорак асрдан бери меҳнат қилади. Донгдор қурувчи ўтган йиллар мобайнида бунёд этган уй-жой бинолари, мактаблар, болалар муассасаларини санаб адоғига етиш қийин. У бошчилик қилаётган пешқадам коллектив йилдан-йилга янги зафарларни қўлга киритяпти. Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида айниқса катта ютуқларга эришди. Зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятлар ошириб бажарилди. Пландан ташқари кўплаб уй-жойлар фойдаланишга топширилди. Бунда бригада бошлиғининг алоҳида ҳиссаси бор. Икки беш йилликнинг зарбдори, III даражали Меҳнат Шуҳрати ордени кавалери Қодир Рўзметов ажойиб ташкилотчи сифатида танилган. У ўзининг ҳалол меҳнати, касбга бўлган чинакам муҳаббати туфайли ана шундай обрў-эътиборга эришди.

Яқинда унинг ҳаётида яна бир қувончли воқеа бўлди. Қодир Рўзметовни СССР касаба союзларининг XVII съездига делегат қилиб сайлашди. У шу кунларда съездга муносиб совға тайёрлаш йўлида астойдил меҳнат қилмоқда.

Айни вақтда илғор коллектив Урганч шаҳрида икки квартирали коттеджлар қурилишини жадал суръатларда олиб бормоқда. Бу ердаги зарбдор ишларда Қодир Рўзметовнинг шогирдлари, айниқса, Ҳамидулла Аҳмедов ва Тўхтабой Раҳимовлар ҳам кўпчиликка ўрнак бўляптилар. Устоз шогирдлар ишидан ҳамма вақт мамнун бўлаётир. Суратда: СССР касаба союзлари XVII съезди делегати Қодир Рўзметов (ўнгда) ва унинг пешқадам шогирди Ҳамидулла Аҳмедов.

Қ. Отаев фотоси.
(ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

ЯНГИ КОМБИНАТ

Нукус ип-газлама комбинатининг саноат базаси саккиз гектар майдонни эгаллайди. Қорақалпоғистон пойтахтида ана шу саноат базасини ташкил этувчи комплекс қурилиши бошланди.

Саноат базаси составида темир-бетон буюмлари заводи, бетон қорувчи узел, ойна, дурадгорлик ва арматура цехлари, материалларни сақловчи омборхона ҳамда бошқа хизмат пунктлари бўлади.

Ҳар йили 70 минг кубометргача бетон қоришмаси тайёрлаш мўлжалланяпти. Бу маҳсулотнинг ярмига яқини улкан тўқимачилик корхонасининг замонавий цехларини қуришда ишлатилади. Шу йилнинг охирига бориб бутун комплекс батамом ишга туширилади.

ЙИРИК ИНШООТ

«Искра» насос станцияси ва машина канали Сурхондарё областидаги энг йирик ва мураккаб гидротехника-инженерлик иншоотларидан бири ҳисобланади. Бу ноёб иншоот Гагарин райони шоликорлик хўжаликларининг Амударё этакларига туташган жойида бунёд этилмоқда. Қурилиш-монтаж ишларини «Сурхансовхозводстрой» қурилиш-ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли «Сурханводстрой» қурилиш участкаси ходимлари амалга оширмоқда. Бу ерда еттита кучли насос ўрнатилиб улар ёрдамида секундига 100 кубометр Амударё суви Гагарин ва Шеробод районларининг шоликорлик, пахтачилик хўжаликларига етказиб берилади. Станциянинг биринчи навбати шу йилиёқ ишга туширилади.

ПЕШҚАДАМЛАР

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИДА ТАНТАНАЛИ МИТИНГ

Беш йиллик биринчи йили якунларига кўра мамлакатимизнинг энг илғор меҳнат коллективлари Ватаннинг юксак мукофотига — КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғига ҳамда СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги Бутуниттифоқ «Ҳурмат тахтаси»га ёзилиш шарафига муяссар бўлдилар.

9 март куни ВДНХда мамлакат халқ хўжалиги барча тармоқларининг 1981 йилда ғолиб чиққан коллективлари шарафига меҳнаткашлар вакилларининг тантанали митинги бўлиб ўтди.

Митингни СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси Бош комитетининг раиси академик Г. И. Марчук очди. Мамлакатнинг меҳнат йилномасига шонли саҳифалар битаётган кишиларнинг жасоратини Ватан юксак қадрлайди, деди у. Коллективларни Бутуниттифоқ «Ҳурмат тахтаси»га ёзиш беш йиллик пешқадамларининг хизматларини эътироф этишнинг олий формаларидан бири бўлиб қолди. Бу ерда барча иттифоқдош республикаларнинг меҳнат коллективлари бор. Ленинградликларнинг, Украина, Белоруссия, Ўзбекистон, бошқа иттифоқдош республикалар меҳнаткашларининг мажбуриятларида сифат кўрсаткичларига асосий эътибор берилган. Бу КПСС XXVI съезди қарорларига батамом мос бўлиб тушади. КПСС XXVI съезди халқ хўжалигини асосан интенсив ривожлантириш йўлига ўтказишни ниҳоясига етказиш вазифасини ўртага қўйган эди. Пешқадамларнинг ютуқлари ўз кўлами ва тармоққа хос хусусиятлари ҳар хил бўлишига қарамай, бир жиҳатдан ўхшашдир: ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини бундан буён ҳам оширишга қаратилган тадбирлар ана шу ютуқларнинг негизидир.

Митинг қатнашчилари ишонч билдириб айтдиларки, мамлакат меҳнаткашлари СССРнинг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани янада кенг авж олдирадилар. КПСС XXVI съезди ўртага қўйган вазифаларни амалга оширишда янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритадилар. (ТАСС).

Ҳеч ким, ҳеч нарса унутилмайди

ЖАСОРАТ ДАВОМ ЭТАДИ

РЕДАКЦИЯ ПОЧТАСИНИ ЎҚИБ

Вақт ўтиши билан Улуғ Ватан уруши йилларида совет кишиларининг фашист босқинчиларига қарши курашда кўрсатган мардлиги ва жасоратининг моҳияти ёрқинроқ намоён бўлиб бормоқда. Ватанга муҳаббат, Коммунистик партия ишига садоқат бу мардлик ва жасоратнинг негизидир.

90-алоҳида ўзбек бригадаси сиёсий бўлимининг бошлиғи истеъфодаги гвардиячи майор Вали Умаров 1975 йилда «Совет Ўзбекистони» газетасида чиққан мақоласида бундай ёзган эди: «Душманнинг 11 танкига қарши Юсупов, Ўролов каби жангчиларимиз уришиб, уч танкни сафдан чиқардилар, ўндан ортиқ фашистни ер тишлатдилар, ўзлари ҳам қаҳрамонларча ҳалок бўлишди».

«Йўқ, мен ҳалок бўлганим йўқ, — деб ёзади 90-бригада 3-батальонининг собиқ бўлинма командири Омон Юсупов. — Ўшанда ярадор бўлиб, госпиталга тушдим. Тузалиб чиққанимдан сўнг Ғарбий Украина фронтида жанг қилдим. 1945 йилда Пахтакор районидаги Крупская номли колхозга қайтиб келиб, 1-гвардиячи бригадага бошчилик қилдим. Ҳозир пенсияга чиққанимга қарамай, Ислом шоир номли совхозда ишламоқдаман».

Деҳқонобод районидаги «Кўкбулоқ» совхози меҳнаткашлари, мактаб ўқувчилари Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Каромат бобо Ҳайитовнинг ҳикояларини тинглашни ёқтирадилар. Душман Ватанимиз пойтахтига хавф солиб турган оғир пайтларда Каромат Ҳайитов артиллерия қисмида алоқачи эди. Снарядлар портлаб, ўқ ёмғирдек қуйилиб турганда ҳам «Алоқа тиклансин!» деган буйруқ эшитилиши биланоқ жангтоҳга ташланарди. Тупроқ тагида қолганида дўстлари ковлаб олишган.

Ўзбекистонлик жангчи ватандошлари билан бирга Берлингача етиб борди. «Жасурлиги учун», «Жанговар хизматлари учун» ва бошқа медаллар унинг жанговар фаолияти далилидир. Собиқ жангчи Қарши педагогика билим юртини тугаллаб, 32 йил ўқитувчилик қилди, деб ёзади А. Самаев Каромат Ҳайитов ҳақидаги лавҳасида.

1943 йил 1 январь куни дадамга повестка келди, деб хотирлайди Улуғ Ватан уруши қатнашчиси олтинкўллик Очилбек Ҳакимов. Уч кундан кейин мен ҳам фронтга йўл олдим. 2-Белоруссия фронтида 258-механизациялашган полкда босқинчиларга қарши жанг қилдим. Сўнгра Японияning Квантун армиясига қарши жангларда қатнашдим. 1948 йил октябрида уйга қайтдим. Лекин отам қайтмади. У меҳнат фронтида бўлган, Магнитогорскдаги заводлардан бирида ишлаган. Уруш совет халқига жуда қимматга тушди. Дадам Ҳаким Рўзиев меҳнат фронтида қатнашган бўлса ҳам, мен уни уруш қурбони деб ҳисоблайман.

Ҳақиқий дўст бошга кулфат тушганда билинади. СССР халқлари дўстлиги Ватан озодлиги йўлидаги жангларда тобланди.

— Жанговар дўстлик — сира унутилмайдиган дўстликдир, — деб ҳикоя қилади Ражаб ака Жумаев. — Мен дўстлик туфайли урушда тўрт марта омон қолганман. Мен разведкачилар бўлинмасида жанг қилдим. Неча марта разведкага борганимни аниқ айта олмайман. Лекин разведка вақтида тўрт марта ярадор бўлдим. Ҳар сафар қуролдош дўстларим мени қисмимизга олиб келишди.

Бу сатрларни биз Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси Асрор Қиличевнинг Ульянов районидаги 18-совхозда истиқомат қилувчи Ражаб Жумаев ҳақидаги лавҳасидан келтирдик.

Ражаб Жумаев 164, 698, 1324, 419-қирувчи полкларда мардона жанг қилди.

Минск шаҳрини немис-фашистлардан озод қилиш учун жангларда Мурод Рўзиев хизмат қилаётган взвод 75 нафар душманни асир олди.

Кейинги жанглардан бирида Мурод граната билан душманнинг икки танкини ёндириб юборди, аланга ичида қолган машинадан чиққан танкчиларни аниқ нишонга олиб, ер тишлатди. Дивизия командири уни иккинчи даражали «Шуҳрат» орденига тавсия қилди.

Қўш «Шуҳрат» ордени, Қизил Юлдуз ордени, жанговар медаллар, Олий Бош Қўмондонининг ташаккурномалари яккабоғлик собиқ жангчининг Ватан озодлиги йўлидаги хизматлари унутилмаслигини кўрсатиб турибди, деб ёзади Жўра Бобоев.

«Она-Ватан чақиради!» — рассом И. М. Тоидзе чизган бу плакат 1941 йилнинг охирларида шаҳар ва район марказларида пайдо бўлди, деб ҳикоя қилади уруш ветерани, Ургутдаги 82-ўрта мактаб ўқитувчиси Жума Нуруллаев. Шу асар таъсирида мен ҳарбий комиссариатга фронтга жўнатишни сўраб ариза бердим. 1942 йил октябрида Шимолий Кавказда жангга кирдим. Мудофаа жангларида ҳам, душманнинг Қрим группировкасини тугатишда ҳам қатнашдим. Фашист газандаларни тор-мор қилдик. 1946 йил охирида она юртимга қайтдим. Ўшандан буён ёш авлодни тарбиялашдек шарафли иш билан шуғулланмоқдаман. Лекин ҳамон ўша «Она-Ватан чақиради!» плакати кўз ўнгимда.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллик юбилейига тайёргарлик муносабати билан босиб ўтилган шонли йўлга назар ташлар эканмиз, совет кишиларининг Ватан уруши фронтларидаги жасоратидан фахрланамиз, империализмнинг зарбдор кучи бўлган фашизмни яксон қилган Ватанимиз билан ғурурланамиз. Уруш ветеранларидан Ғалаба районида истиқомат қилувчи Петр Зубков, Наманган районидан Собиржон Хорилов, Қоракўл районидан Жўрақул Тоғаев ҳақида, уларнинг жанговар фаолияти тўғрисида ҳикоя қилган Н. Ўтегенов, У. Кенжаев, Р. Арабовларнинг хатларида бу туйғу яққол сезилади. Поп районидан А. Холбожонов, Чимкент шаҳридан Унсиной Абдиева оталари Улуғ Ватан урушида қатнашганликларидан, уларнинг жасоратидан фахрланишларини ёзиб юборганлар. Журналист Ғ. Абдуллаевнинг мақоласи эса Улуғ Ватан урушида Новороссийск учун жангларда қатнашган бағдодлик Ҳамиджон Саломовнинг шофирконлик қуролдош дўсти Хотамжон Жўраев билан учрашувига бағишланган.

Она-Ватан озодлиги ва мустақиллиги йўлида жон фидо қилганлар хотираси абадий, қаҳрамонлик, жасорат ҳеч қачон унутилмайди.

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

(Боши биринчи бетда).

Масалан, Кариб ҳавзасидаги ва Марказий Америкадаги аҳволни олиб кўринг. Бу жойлардаги аҳвол жуда кескинлашиб бормоқда. Ҳамон Вашингтондан Куба ва Никарагуа шаънига қилинаётган дўқ-пўписаларни биз қатъиян қоралаймиз. АҚШнинг Сальвадордаги ватанпарвар, эрксевар кучларни бостиришга интилаётган қонхўр ҳарбий хунта диктатураси тарафида туриб шу мамлакатнинг ишларига аралашаётганини тинчлик иши учун бемаъниларча ва ҳаддан ташқари хатарли иш деб ҳисоблаймиз.

Бу ерда ҳам тинчлик ва хавфсизлик йўли бир давлатнинг ўз иродасини бошқа давлатларга тиқиштириш орқали эмас, балки ҳар бир халқнинг ўз турмушини ўзи хоҳлаганидек қуриш ҳуқуқини амалда ҳурмат қилиш орқали ўтишига ишончимиз комил. Яқинда Никарагуа ҳукумати ўртага ташлаган тинчликсевар ва амалий таклифлар, бизнинг назаримизда, айни шу мақсадларга хизмат қилади.

Бу райондаги ҳозирги вазиятдан ташвишланаётганини изҳор этган Мексика президентининг баъзи фикрлари ҳам худди шу руҳдадир. Куба ва Никарагуа раҳбарлари бу фикрларни Марказий Америкадаги кескинликни юмшатишга интилиш деб ҳисоблаганликлари бизга мутлақо тушунарлидир. Бу интилиш ялпи тинчлик ишига ҳам фойда келтирган бўлур эди. Совет Иттифоқи — воқеаларнинг шу йўлдан бориши тарафдоридир.

Президент жаноблари, уруш ва тинчлик масалаларида Финляндия бетараф эмаслигини биламиз. Халқаро ишларда унинг овози яхши эшитилиб турибди, бу овоз тинчлик фойдасини кўзламоқда ва урушга қаршидир.

Совет Иттифоқи кескинликни юмшатиш жараёнини давом эттириш учун, ҳарбий қаршима-қаршиликни камайтириш учун, Европада хавфсизлик ва тинч ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун актив ҳаракат қилаётганлиги сизларга маълум.

Хуллас, бу соҳада сиз билан бизнинг ўртамизда биргалашиб ҳаракат қилиш учун катта имкониятлар бор. Бу гап, жумладан, Мадрид учрашувида самарали натижаларга эришиш соҳасидаги куч-ғайратларга ҳам тааллуқлидир, бундай натижалар қитъамиздаги хавфсизликни мустаҳкамлаш соҳасида янги қадамлар қўйиш йўлини очган бўлур эди.

Сўзимнинг охирида шуни таъкидлаб ўтмоқчиман: биз билан Финляндия Президенти ўртасида бугун ўтказилган фикрлашув Совет-Финляндия ҳамкорлигини бундан буён ҳам самарали ривожлантириш учун яхши имкониятлар борлигини кўрсатди.

Совет Иттифоқи билан Финляндия ўртасидаги дўстлик, ўзаро ишонч ва ҳамкорлик келгусида ҳам мустаҳкамланиб, ривожланаверсин!

Финляндия Республикасининг бошлиғи Президент Мауно Койвистонинг сиҳат-саломатлиги ва муваффақиятлари учун!

Барча финляндиялик меҳмонларимизнинг сиҳат-саломатлиги учун!

* * *

М. Койвисто жавоб нутқи сўзлади.

М. КОЙВИСТО нутқи

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси жаноблари!

Азиз дўстлар!

Мен Финляндия Республикасининг Президенти вазифасини ижро этишга киришишим биланоқ дарҳол Совет Иттифоқига амалий визит қилаётганлигим менга алоҳида қувонч бахш этади. Мен буни Совет Иттифоқидагилар ўзининг шимоли-ғарбдаги қўшниси билан тинч-тотув яшаш принциплари асосига қурилган яхши муносабатларни давом эттиришга ҳурмат билан қараётганлигининг янги ифодаси деб биламан. Биз буни юксак қадрлаймиз.

Олий Совет Президиумининг Раиси жаноблари, дўстона таклифингиз учун ва бу ерда, Москвада бизга кўрсатилган иззат-икром учун СССР Олий Совети Президиумига ва шахсан Сизга ўз номимдан ва менга ҳамроҳ бўлиб келган кишилар номидан астойдил миннатдорчилик изҳор этаман. СССР Олий Совети Президиумининг Раиси жаноблари, шахсан Сиз билан, шунингдек ишдаги ўртоқларингиз билан икки томонлама муносабатларнинг кўпгина масалалари ҳамда халқаро аҳволга тааллуқли проблемалар юзасидан суҳбатлашиш имконига эга бўлганлигим учун чуқур мамнуният туйғусига тўлиб-тошмоқдаман. Финляндия билан Совет Иттифоқи раҳбарлари ўртасидаги учрашувлар, шу учрашувлар чоғидаги самимий, ошкора ва дўстона суҳбатлар халқларимизнинг манфаатлари йўлида иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришга зўр ижобий таъсир ўтказади. Кейинги йилларда бу учрашувларнинг аҳамияти доимо ошиб бормоқда.

Финляндия ўзининг актив тинчликсевар бетараф сиёсатига мувофиқ ҳамма мамлакатлар билан яхши муносабат боғлашга интилмоқда. Ташқи сиёсатимизнинг мана шу энг асосий йўналиши қўшниларимиз — Совет Иттифоқига ва шимолий мамлакатларга нисбатан алоҳида аҳамият касб этади. Зеро, ҳар бир давлатнинг ташқи хавфсизлиги ва ички фаолияти учун унинг энг яқин мамлакатлар билан муносабатлари ҳамкорликка интилиш, ўзаро ишонч ва ҳурмат асосига қурилиши ғоят муҳимдир.

Менинг ўтмишдошларим — президентлар Паасикиви билан Кекконен вужудга келтирган Финляндия ташқи сиёсати йўлида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги 1948 йил Шартномаси асосида мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни ҳар томонлама ривожлантириш марказий ўрин эгаллайди. Бу Шартноманинг ҳамма қоидалари ўз актуаллигини муттасил сақлаб келмоқда. У Финляндиянинг ҳам, Совет Иттифоқининг ҳам ҳаётий манфаатларига мос келади. 30 йилдан ортиқ вақтдан бери бу шартнома муносабатларимизни мустаҳкам ва барқарор асосда ривожлантиришнинг тўғри йўлини кўрсатиб келмоқда. Шартнома иккала мамлакатнинг халқаро сиёсатдаги вақтинчалик тебранишларга қарамай бу муносабатларни сақлаб қолиш йўлидаги интилишларини амалга ошириш учун шарт-шароит яратди. Бизнинг муносабатларимиз ҳозир чинакам намуна эканини ҳам шу шартноманинг хизмати жумласига қўшмоқ керак. Бундан буён ҳам шундай бўлаверишига ишончим комил. Шуни таъкидлаб ўтмоқчиманки, менинг Президент лавозимида бўлган давримда ҳам Финляндия ҳурматли ўтмишдошларим Ю. К. Паасикиви билан Урхо Кекконен белгилаб берган йўлдан оғишмай бораверади.

Финляндия билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатларда одатда иқтисодий алоқалар биринчи даражали аҳамиятга эга бўлиб келмоқда. Совет Иттифоқи узоқ вақтдан бери савдо-сотиқ соҳасида Финляндиянинг энг катта мижози бўлиб келди. Ҳозир ҳам у бизнинг экспорт ва импортимизда энг муҳим ўринни эгаллаб турибди. Финляндия ҳам Совет Иттифоқининг савдо-сотиқ соҳасида ғарбий мижозлари етакчи группасидаги ўз позициясини мустаҳкамлади. Шу муносабат билан мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий муносабатларни муваффақиятли ривожлантириш учун ҳам президент Урхо Кекконеннинг давлат фаолияти аҳамиятини таъкидлаб ўтмоқчиман.

Кейинги йилларда Совет Иттифоқи билан савдо-сотиғимиз анча ўсганлигини зўр мамнуният билан қайд этамиз. Бултур ўзаро товар обороти ҳажми 5 миллиард сўмликка етди.

Ўсиб бораётган товар обороти иқтисодий ҳамкорлигимизнинг узоқ муддатли характерини амалда намойиш этади. Айни вақтда у икки томонлама шартномавий негиз ва ҳисоб-китобларнинг клиринг системаси савдо-сотиқни ривожлантириш учун яхши имкониятлар яратишини ҳам кўрсатади.

Узоқ муддатли иқтисодий ҳамкорлик тўғрисида 1977 йилда имзоланган шартномада Финляндия билан Совет Иттифоқи ўртасида келгусидаги иқтисодий муносабатларнинг асосий йўналишлари ёзиб қўйилган. 1980 йилда шу ерда, Москвада олий даражада имзоланган протокол бу программага аниқлик киритди ва унинг амал қилиш муддатини 1995 йилгача узайтирди. Биз келгусида ҳам иқтисодий ҳамкорликни барқарор, ўзаро манфаатли ва ўзини оқлаган шартномавий асосда ривожлантира оламиз, деб умид қиламан.

Олий Совет Президиумининг Раиси жаноблари, халқаро вазиятнинг ҳолати безовта бўлиш учун ҳам, шунингдек халқаро хавфсизлик ва тинч ҳамкорлик манфаатлари йўлида жиддий куч-ғайрат сарфлаш учун ҳам асос беради. Қуролланиш пойгаси кучайиб бораётган шароитда биз кескинликни юмшатиш ва халқлар ўртасида ишончни мустаҳкамлаш жараёнига қайтиш учун имкони бўлган ҳамма воситалардан фойдаланишимиз лозим. Олий Совет Президиумининг Раиси жаноблари. Сизнинг буюк давлатлар ўртасида жаҳон миқёсида ҳам, шунингдек Европа миқёсида ҳам мулоқотни давом эттириш учун бошлаган ташаббусларингизни юксак қадрлаймиз. Таҳликали нишоналарга қарамай, биз, финлар ўзаро ишончга таяниб, қурол-яроғларни чеклаш тўғрисида бир битимга келиш ва шу тарика ҳамма томонларнинг хавфсизлигини мустаҳкамлашга эришиш мумкинлигига аминмиз.

Биз Мадрид учрашувини катта умид билан ва айни вақтда жиддий ташвиш туйғуси билан кузатиб турибмиз. Мадриддаги қийинчиликлар ҳақиқатан ҳам жиддий эканлиги шубҳасиз. Шунга қарамай, мана шундай шароитда ҳам Финляндия бошқа бетараф ва блокларга қўшилмаган мамлакатлар билан ҳамкорликда музокараларда силжишга эришишга интилмоқда. Бир битимга ва муросага келиш йўли билангина ҳамжиҳатликка эришиш мумкин.

Ҳозирги шароитда Европада қитъа шимолидаги барқарор ва доимий аҳволни сақлаб қолишга интилиш, айниқса муҳимдир. Менинг назаримда бу нарса региондаги барча давлатларнинг манфаатларига мос бўлиб тушади. Шу манфаатларга асосланиб, ҳамма томонлар учун мақбул бўлган ҳамда шимолнинг ядросиз зона сифатида сақлаб қолинишини таъминлайдиган қарорларга келиш йўлини топиш мумкинлигига шак-шубҳа йўқ. Раис жаноблари, шу хусусда Сиз айтган фикрлар билан Финляндияда ғоят қизиқиб танишиб чиқилди.

Олий Совет Президиумининг Раиси жаноблари, ўзаро ишонч белгиси сифатида Сизнинг сиҳат-саломатлигингиз ва шахсий муваффақиятларингиз учун, ўзининг тарихий юбилейига ҳозирлик кўраётган совет халқининг бахт-саодати учун, Финляндия билан Совет Иттифоқининг анъанавий дўстлиги ва самарали ҳамкорлиги учун қадаҳ кўтармоқчиман!

* * *

Л. И. Брежнев ва М. Койвисто нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

Зиёфат дўстона вазиятда ўтди.

(ТАСС).

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ. Толлимаржон районидаги «Коммунист» совхози ғаллакорлари 1600 гектар майдонга кузги буғдой экkан эдилар. Буғдой майсалари барқ уриб турибди. Миришкорлар гектаридан 20 центнердан ҳосил олиш учун экинни озиқлантирмоқдалар. Суратда: совхоз директори М. Шаропов (чапда) ва звено бошлиғи С. Худойбердиев ғалла майсаларини кўздан кечиришяпти.

Ш. Алимов фотоси.

(УзТАГ).

ДОНГДОР БРИГАДИРЛАР ТАШАББУСИГА ҚЎШИЛИБ

ЕТМИШ ЦЕНТНЕРЧИЛАР

Жиззах — қўриқ областда пахтадан юқори ҳосил етиштирадиган район ҳисобланади. Бу ерда пахтакорлик шуҳратини шарафлаётган уста деҳқонлар кўп. Ўтган йили ҳосилдорликни 60 центнерга етказиш ташаббуси билан майдонга чиққан 12 та пахтачилик бригадаси зиммага олган социалистик мажбуриятларини ошиғи билан бажариб, районнинг улкан пахта хирмонига муносиб улуш қўшдилар.

Район пахтакорлари бу йил ялпи хирмонни бултурдагидан 6000 тоннага ошириш, ҳосилдорликни 35 центнерга етказиб она-Ватанга 50 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга бел боғладилар. Юксак мажбуриятни уддалаш учун далаларда иш қизиб кетди. Минг гектарга яқин янги ер ўзлаштирилди. Кўпгина эски ерлар текисланиб, ирригация ва мелиорация ҳолати яхшиланди. Техника воситалари кўклам экиш кампаниясига шайлаб қўйилди.

Яқинда райондаги «Олмазор» совхозининг Булдуруқтепа массивида пахтадан мўл ҳосил етиштириб келаётган Ленин орденли бригада бошлиғи Номоз Содиқов ташаббус билан райкомга келди.

— Пахтакор районидаги Ульянов номли совхознинг бригада бошлиғи Холбуви Рустамова менинг мусобақадошим. Коллективимиз 1980 йилдаёқ 60 центнерлик маррани эгаллаган эди. Мусобақадошимнинг 60 центнердан ҳосил етиштириш юзасидан бошлаган ташаббуси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланибди. Мен ҳам ана шу ташаббускор сафига қўшилиб, 85 гектар ернинг ҳар гектаридан 70 центнердан ҳосил етиштирмоқчиман.

Чиндан ҳам Номоз Содиқов бригадасида улкан хирмон учун пухта замин яратилаётир. Гектар ҳисобига 20 тоннадан маҳаллий ўғит жамғарилди. Чигит экиш ва ғўза вегетацияси даврида ишлатиладиган минерал ўғитлар ҳам саранжом-саришталаб қўйилди. Бу ишда А. Умурзоқов, Э. Мирзаев, У. Нарзуллаев, О. Пўлатов, Ю. Маматқуловлар жонбозлик кўрсатишди. Илғор механизатор И. Тожибоев чигит экиш агрегатини шайлаб қўйганига анча бўлди.

Жиззах район партия комитети илғор бригада бошлиғи Номоз Содиқов ташаббусини қуйи партия ташкилотлари орқали кенг пропаганда қилмоқда. Бунга жавобан, ташаббускорлар сафи тобора кенгайиб бормоқда.

Район партия комитетининг бюро мажлисида Номоз Содиқов билан бирга яна 8 та бригада бошлиғининг ҳосилдорликни 70 центнерга етказиш юзасидан бошлаган ташаббуси маъқулланди. Улар орасида Навоий номли колхознинг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ортиқбой Раҳматов, Ленин орденли Талаб Раҳматов, Жданов номли совхоздан Нормат Розиқов, Абдуғани Салимов, Обиджон Аҳмаджонов, Ленин орденли «Москва» колхозидан Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Парда Зиёдов, Карл Маркс номли совхоздан Убайдулла Хидировлар бор. Шунингдек, районда ўндан ортиқ бригада бошлиқлари 50—60 центнерчилар ташаббусига қўшилдилар.

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПЛАНЕТАМИЗДА

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

РЕЗЕРВЛАР ИШГА СОЛИНДИ

БУДАПЕШТ. Новаторларнинг доимий изланиши туфайли Венгрияда зиғир толасини қайта ишлайдиган энг катта бирлашма «Будафлакс» заводларидаги ишлаб чиқариш муваффақиятли модернизация қилинди. Шу бирлашма социалистик меҳнат бригадаларининг кенгашида таъкидлаб ўтилганидек, рационализаторларнинг 500 тадан кўпроқ таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилиши натижасида ўтган йилнинг ўзида «Будафлакс» 10 миллион форинг миқдорида фойда олди.

Бирлашма заводларида ишлаб турган 6 мингдан кўпроқ кишининг аксарияти хотин-қизлардир. Уларнинг кўпчилиги социалистик меҳнат бригадаларининг аъзоларидир. Маъмурият ишчи аёлларнинг ижодий ташаббусини ҳар томонлама қўллаб-қувватламоқда. Улар таклиф қилган янгиликларнинг ҳаммаси ишлаб чиқаришга жорий этилди. Унумли меҳнат қилиш ва мириқиб хордиқ чиқариш учун хотин-қизларга ҳамма шарт-шароитлар яратиб қўйилган.

ЯНГИ ЕРЛАРНИ ЎЗЛАШТИРИШ

ХАНОЙ. Вьетнам Компартиясининг аҳоли кам яшайдиган, аммо истиқболли районларни ўзлаштириш тўғрисидаги даъватига Биньчитхиен вилоятининг аҳолиси лаббай деб жавоб берди. Ҳозирнинг ўзидаёқ Вьетнамнинг марказий ясси тоғлигида ёки шу вилоятнинг тоғлик ва тоғ этаклари районларида 150 мингга яқин киши ўрнашиб олди.

Биньчитхиен азалдан мамлакатнинг энг камбағал ўлкаси ҳисобланар эди. Бунинг устига йигирма йилдан кўпроқ вақт ичида мамлакатнинг шимоли билан жануби ўртасидаги чегара шу территориядан ўтганлиги сабабли бу ўлка Америка агрессиясидан энг кўп зарар кўрди. Беш йиллик мобайнида Вьетнамнинг янги иқтисодий районларига бир ярим миллиондан кўпроқ киши ихтиёрий равишда кўчиб келди. (ТАСС).

КОММУНИСТЛАР ДАЪВАТИ

Ғоят яширин шароитда иш кураётган Гаити коммунистлари бирлашган партияси «диктаторлик режимини тугатиш», мамлакат суверенитетини, унинг халқини эзиб келган АҚШ империализмидан мустақил бўлиш қонуний ҳуқуқини қайта тиклаш учун барча революцион кучларни бирлаштиришга даъват этди.

Ҳужжатда Гаити коммунистлари бирлашган партиясининг раҳбарлари ва аъзолари Қўшма Штатлар ёрдамидагина ҳокимият тепасида турган Дювалье мустабид тузумини ағдариб ташлашга қаратилган ҳар қандай фаолиятни ҳар тарафлама қўллаб-қувватлашга шай эканликлари таъкидланади. Кўп йиллар давомида Дювалье сулоласи диктаторлик режимининг таянчи бўлиб келган Америка империализмигина Гаитининг табиий бойликларидан ўзининг ғаразли мақсадлари йўлида фойдаланиб, унинг халқини эзиб келмоқда. (ТАСС).

СССР—ТИНЧЛИК БАЙРОҚДОРИ

БЕРЛИН. Германия Демократик Республикаси Совет Иттифоқи билан ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар билан биргаликда мустаҳкам тинчликни таъминлашга, кескинликни юмшатиш жараёнини, Шарқ билан Ғарб ўртасидаги мулоқотни давом эттиришга қаратилган баҳамжиҳат ташқи сиёсат йўлини ўтказиб келмоқда, деди ГПСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккер.

У халқаро хотин-қизлар куни муносабати билан бу ерда ўтказилган анъанавий учрашувда нутқ сўзлаб, халқаро вазият ёмонлашганлигидан ташвиш билдирди. Ҳозирги шароитларда, деб таъкидлади Э. Хонеккер, конфронтация ва қурол-яроғларни кўпайтириш сиёсатининг йўлига ғов солиш керак. НАТОнинг ва даставвал АҚШнинг энг агрессив доиралари ана шундай сиёсатни ўтказиб келмоқдалар. Тенгли ва баб-баравар хавфсизлик принципига мувофиқ қурол-яроғларни чеклашга ва қуролсизланишга эришиш зарур.

ПРАГА. ЧКП Марказий Комитети Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак Чехословакия хотин-қизлари делегацияси билан учрашувда қуйидагиларни айтди: Чехословак халқи КПСС XXVI съезди 80-йилларга эълон қилган тинчлик Программасини, жаҳон термоядро ёнғини хавфини пасайтиришга қаратилган Совет Иттифоқининг бошқа конкрет ва амалий таклифларини батамом қўллаб-қувватлайди.

Бугунги кунда, деди у, ортиб бораётган уруш хавфининг олдини олишдан, барқарор тинчликни таъминлашдан ва кескинликни юмшатишни янада чуқурлаштиришдан кўра муҳимроқ ва актуалроқ вазифа йўқ. Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар ана шу олижаноб мақсадлар йўлидаги курашга бошчилик қилмоқдалар. Улар ўзларининг куч-ғайратларини халқаро вазиятни соғломлаштиришга ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантиришга сарфламоқдалар. Халқларнинг ҳаётий манфаатларига жиддий хавф-хатар солаётган империалистик доираларнинг агрессив ҳаракатлари бунга тўсқинлик қилмоқда. (ТАСС).

САЛЬВАДОРДАГИ АҲВОЛ

Сальпрес агентлигининг хабар беришича, Сальвадорда хунта қўшинлари бўлинмасига раҳбарлик қилган америкалик ҳарбий «маслаҳатчилар»дан бири Гондурас чегарасига яқин Чупамьель аҳоли пунктида қўзғолончилар билан тўқнашув вақтида ҳалок бўлган.

Бу факт, шунингдек, ўтган йили жангларда америкалик инструкторлардан тўрт кишининг ҳалок бўлганлиги Вашингтон расмий доираларининг америкаликларга уруш ҳаракатларида қатнашишгина эмас, ҳатто қурол кўтариб юриш ҳам ман қилиб қўйилган, деган мунофиқона даъволарини тамоман рад қилади.

Қўзғолончиларнинг «Венсеремос» радиостанцияси Фарабундо Марти номли миллий озодлик фронти отрядларининг Сан-Мигель, Сан-Висенте ва Санта-Ана шаҳарлари районида актив ҳаракат қилаётганликларини хабар берди. Қўзғолончилар шарқи-шимолий Морасан департаментида хунта гарнизонларига бир неча марта ҳужум қилдилар. Улар бир қанча муҳим йўлларни тўсишга ва жумладан, Торол ва Урбин дарёлари устидаги кўприкларни эгаллашга, шу билан душманга қўшимча кучлар юборилишига тўсқинлик қилишга муваффақ бўлдилар. (ТАСС).

ГВАТЕМАЛА:

ҚЎЗҒОЛОНЧИЛАР ҲАРАКАТЛАРИ

Гватемала партизанлари диктаторлик режимининг ҳукумат қўшинларига қарши бир қанча жанговар ҳаракатлар ўтказишди. Уэуэтенанго, Санта-Роса, Сучитепекес, Чимальтенанго, Киче, Солола ва Сан-Маркос департаментларида энг шиддатли олишувлар бўлиб ўтди.

Гватемаланинг «Фабулеса» радиостанцияси хабарига кўра, партизанлар бир қанча жанговар операцияларни муваффақиятли ўтказдилар, бу ҳаракатларни революцион ташкилотлар мувофиқлаштириб турди. Кўпгина районларда улар кўприкларни портлатдилар, электр линияларини, телефон алоқасини ишдан чиқардилар, муҳим автомобиль йўлларини ўз назоратлари остига олдилар, шу тарика ҳукумат қўшинларига мадад кучлари юборилишига тўсқинлик қилдилар.

(ТАСС).

АМЕРИКА МАЪМУРИЯТИНИНГ БЕХАЁЛИГИ

Оқ уй вакилининг АҚШ президенти Р. Рейган шу йил июнь ойида Британияга қиладиган визити вақтида мамлакат парламенти иккала палатасининг қўшма мажлисида нутқ сўзлайди, деб айтган гаплари Британия оролида чинакам сиёсий ғала-ғовурга сабаб бўлди.

Лейбористлар партиясининг раҳбари М. Фут консерваторлар ҳукуматининг бошлиғи М. Тэтчер билан учрашиб, ана шу режаларга қарши қатъий норозилик билдирди. Лейборист депутатларнинг кўпчилиги ҳозирнинг ўзидаёқ Америка президентининг парламент мажлисида нутқ сўзлашига қарши норозилик билдирдилар.

АҚШ маъмурият раҳбарининг Лондонда бўлишига доир программасини бир томонлама тартибда эълон қилганлиги Британиянинг сиёсий доираларида қаттиқ норозилик келтириб чиқарди. Матбуотнинг таъкидлашича, бу ҳол дипломатик протоколнинг энг оддий нормаларига тамоман зиддир. «Қўшма Штатлар ўзининг хоҳиш-иродасини Британияга тиқиштириш ҳуқуқига эга деб ҳисоблаётганлиги ғоят пасткашликдир» — деди лейбористлар партиясидан парламент депутати Гвинет Данвуди хоним.

Оқ уй вакилининг айтган гаплари, деб ёзади маҳаллий газеталар, ҳатто консерваторлар ҳукуматининг ҳам «жиғига тегди». М. Тэтчер Америка президентига йўллаган телеграммада АҚШнинг бундай хатти-ҳаракати унинг ҳукумати аъзоларини «саросимага солди» дейилади.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

БАЙРУТ. Исроилнинг оккупациячи маъмурлари босиб олинган араб территорияларининг туб аҳолисига нисбатан жабр-зулм сиёсатини ўтказмоқда. Вафа Фаластин информация агентлигининг хабар беришича, Исроил ҳарбий трибунали Ғазода фаластинлик Муҳсин абу Шавшини 9 йилга қамоқ жазосига ҳукм қилган. Унга одатдаги «маъмурларга қаршилик кўрсатганлиги ҳамда Фаластин қаршилик ҳаракатига алоқадор бўлганлиги» учун деган айб қўйилган.

НЬЮ-ЙОРК. Мамлакатдаги еттита штат—Нью-Йорк, Калифорния, Флорида, Кентукки, Мэриленд, Огайо ва Оклахома штатлари АҚШ маъмуриятига қарши суд даъвоси қилдилар. Улар Оқ уйни жамоат кутубхоналари учун маблағларни анча қисқартиришдан воз кечишга мажбур қилиш учун ҳаракат қилмоқдалар. «Нью-Йорк таймс» газетасининг хабар беришича, маъмурият бунинг учун харажатларни 28 процент, яъни қарийб 20 миллион доллар камайтиришни режалаштирмоқда.

ТОКИО. Япония кемасозлиги узоқ йиллардан буён давом этаётган тангликни бошидан кечирмоқда, деб таъкидлайди «Жапан металл дейли» журнали. Бу йил, деб уқтиради журнал, ишлаб чиқариш ҳажми 1981 йилга нисбатан қарийб икки баравар камаяди. Кемасозликдаги тушкунлик турдош тармоқлар — металлургия, машинасозлик ва асбобсозликка салбий таъсир кўрсатиши мамлакатнинг савдо-саноат доираларида алоҳида ташвиш туғдирмоқда.

(ТАСС).

ХИТОЙ ҚИШЛОҒИДА

Маочиларнинг ҳукмронлиги йилларида Хитой қишлоқ хўжалиги оғир аҳволга тушиб қолди. Қашшоқлик, майда товар ишлаб чиқариши, механизация даражасининг ҳаддан ташқари пастлиги унга хос хусусиятдир. Ҳозир Пекин раҳбарлари бундан қутулиш иложини қидириб, вақтинчалик манфаат йўлида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг коллектив негизларини тугатиб юбормоқдалар.

Ҳозир Хитой қишлоғида меҳнатни ташкил этишнинг «ишлаб чиқариш масъулияти» системаси деб аталган янги формаси кенг жорий қилинмоқда. «Ҳар бир хонадонга ишлаб чиқариш топшириқлари белгилаб қўйиш» бу системага асос қилиб олинган. Ҳар бир оила ишлаб чиқариш бригадасидан маълум миқдорда ер, иш ҳайвони, қишлоқ хўжалик анжоми олади, у ёки бу турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотини етиштириш ва топшириш тўғрисида бригада билан «шартнома» тузади, ортиқча маҳсулотни эса ўз ихтиёрида қолдиради. «Жэньминь жибао» газетасининг ёзишича, мамлакатдаги ишлаб чиқариш бригадаларининг 90 процентдан кўпроғи ҳозиргача шу системанинг турли формаларига жалб этилган. «Ишлаб чиқариш учун тўла масъулият» ҳуқуқи берилган хўжаликлар сони жуда тез кўпайиб бормоқда.

Хитой матбуотининг хабарларига қараганда, янги аграр сиёсат қишлоқ хўжалиги фаолиятини бирмунча жонлантирди. Шу билан бирга, у кўпдан-кўп муаммоларни келтириб чиқармоқдаки, ҳозир Хитой матбуоти шу муаммолар тўғрисида ташвишланиб ёзмоқда.

Меҳнатни янгича ташкил этиш усуллари айрим хўжаликларнинг «бойиб кетиши»дан қўрқмаслик тўғрисидаги даъватлар остида жорий этилишини меҳнатга ярокли аъзолари кўп бўлган оилалар табриклаб кутиб олмоқдалар. Энг камбағал оилаларнинг, айниқса ишчи кучи етишмайдиган хонадонларнинг аҳволи эса баттар ёмонлашди. Бу эса қишлоқдаги социал табақалашувга ва коллектив хўжаликларнинг путурдан кетишига олиб бормоқда. Хитой матбуоти коллектив мулкнинг ўзбошимчалик билан бўлиб олинаётганини кўрсатувчи кўпдан-кўп фактлар содир бўлаётганини хабар қилмоқда.

Хитой матбуотининг эътироф қилиб ёзишича, кўпгина деҳқонлар ҳозир қишлоқда ўтказилаётган сиёсат коллектив қишлоқ хўжалигини тугатишга олиб боради, деб ҳисобламоқдалар. Уларнинг фикрига қараганда, деб ёзади Гуандун вилоятидаги «Наньфан жибао» газетаси, «ишлаб чиқариш масъулияти» деб аталган бутун система ерларнинг деҳқонларга тақсимлаб берилишини ҳамда ердан якка ҳолда фойдаланишга қайтишни билдиради.

Деҳқонларни ва кўпгина қишлоқ раҳбарларини бирмунча юпатиш учун «Жэньминь жибао» газетасида ва бошқа марказий матбуот органларида «йўл-йўриқ» берувчи мақолалар эълон қилинди. Шу мақолаларда ҳозирги аграр сиёсатга аввалгидек ернинг коллектив мулки формаси ва ердан коллектив бўлиб фойдаланиш асос қилиб олинган, деган гаплар ёзилган. Аммо бундай бетайинлик деҳқонларнинг умидсизлигини кучайтирмоқда. Шу сабабли, деб уқтиради «Сичуан жибао» газетаси, коммуналарнинг кўпгина аъзолари ўз хўжаликларига маблағ сарфлашни ва ернинг ҳолатини яхшилашни хоҳламаяптилар. Бунинг устига якка тартибда фойдаланиш учун ер участкалари олган деҳқонлар ҳамма бригадаларнинг қарийб ярмисида «шартномалар» тузишни истамаяптилар, бунда улар вақтинчалик манфаат мулоҳазаларига асосланиб, шахсан ўзлари учун кўпроқ наф келтирадиган экинларнигина экмоқдалар, натижада ғаллазорлар қисқариб кетди, бу эса кўп ҳолларда дон харид қилиш планларининг барбод бўлишига олиб бормоқда.

Коллектив ерларнинг парчалаб юборилиши ва ердан якка ҳолда фойдаланишнинг рағбатлантирилиши аслида мамлакат қишлоқ хўжалигини механизациялашга халақит берди, Хитой қишлоқ хўжалиги учун жуда катта аҳамиятга эга бўлган ирригация иншоотлари қурилишига ва уларни асрашга ҳафсаласизлик билан қараш кайфиятини туғдирди.

Янги аграр сиёсат оқибатида ҳозирнинг ўзидаёқ қишлоқ мактабларининг ўқувчилари жуда камайиб кетди. Кўпчилик ота-оналар ўсмирларни мактабдан чиқариб олиб, уларни далада катталар билан ёнма-ён ишлашга мажбур қилмоқдалар. Қишлоқда соғлиқни сақлашни ташкил этиш ҳам шу сиёсатдан зарар кўраётганлиги матбуот хабарларидан маълум.

Хитой раҳбарларининг нутқларига ва Хитой матбуотининг материалларига қараганда, Хитой деҳқонларининг энг камбағал табақалари, қишлоқлардаги кўпгина кадр ходимлар ҳозир жорий этилаётган системага қаршилик қилмоқдалар, улар қишлоқдаги коллектив экономикага путур етказилишига ва социал табақалашувга қарши норозилик билдирмоқдалар. Хитой раҳбарлари мана шу қаршиликни бир амаллаб сўндириш учун деҳқонларни тинчлантиришга интилмоқдалар. ХКП Ганьсу вилоят комитети биринчи секретари вазифасини ижро этаётган Фэн Цзисинь яқинда бундай деди: «келгусида ҳамма нарса ўзгариб кетади ва биз яна янги иқтисодий бирлашма сари ҳаракат қила бошлаймиз».

Пекин раҳбарларининг бадавлат деҳқон табақаларига мўлжалланган аграр сиёсати Хитой қишлоғидаги меҳнатни ташкил этишнинг коллектив формасини бузмоқда. Бундан аввал маочиларнинг казарма тарзидаги «коммуналаштириши» қишлоқ экономикасини путурдан кетказиб қўйган эди. Ҳозир бартараф этилиши мушкул бўлган тенденциялар, шу жумладан хусусий соҳибкорлик муддаолари ва хусусий мулкчилик идеологияси вужудга келмоқда. Бу қийинчиликлар Хитой деҳқонларининг кўпчилик оммаси гарданига оғир юк бўлиб тушмоқда.

М. ЯКОВЛЕВ,
ТАСС сиёсий обзорчиси.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

60

◆ МОСКВА

Порошокли металлургия заводининг ходимлари қишлоқ хўжалик техникаси ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг катта буюртмасини бажардилар. Чиқитсиз технология билан тайёрланган деталлар кесиш ёки штамплаш йўли билан металлга ишлов бериладиган анъанавий методлар воситасида ишлаб чиқарилувчи шундай деталлардан анча енгил, кўпга чидайди ва арзонга тушади. Порошокдан ҳар минг тонна маҳсулот ишлаб чиқариш икки юздан кўп ишчини бошқа ишларга ўтказишга, 80 та металл қирқувчи станокни бўшатишга, 2.250 тонна қора прокат ва рангли металл тежашга имкон беради.

◆ ОРҚАЛИҚ

Тўрғай областидаги Курский қишлоғида чорвачилик маҳсулотларини хонадонларга бориб қабул қиладиган кўчма пунктлар ташкил этилди. Бу — маҳаллий Совет депутатлари шахсий ёрдамчи хўжаликларни ривожлантириш мақсадида белгилаган тадбирлардан биридир Чорва ва парранда боқишни хоҳлаган ҳамма аҳолига пул қарз берилди, оғилхоналар қуришда, бузоқ ва жўжа, турли ем-хашак харид этишда ёрдам берилди. Тўрғай областидаги ҳамма қишлоқларнинг аҳолиси қишлоқ ва посёлка Советларидан шундай мадад олди.

◆ КИЕВ

Украина пойтахтида Шевченкога бағишланган адабиёт ва санъат байрами бошланди. Байрамда қардош республикалардан келган таниқли сўз усталари, социалистик мамлакатлардан келган меҳмонлар қатнашмоқдалар. Дўстлик маршрутлари уларни шоирнинг ватани бўлган Черкассий областига йўллайди. Бу ерда адабий кечалар, кинофестиваллар, концертлар бўлиб ўтади, бадиий виставкалар очилади, китоб ярмаркалари ўтказилади.

◆ ЕРЕВАН

Арманистон деҳқонлари экиш кампаниясини бошлаб юборишди. Улар эртаги картошка экишмоқда. Массис районининг дала меҳнаткашлари машина-механизмларни биринчи бўлиб далага олиб чиқишди. Арарат водийсида бир ярим минг гектар майдонга картошка экилади. Ихтисослаштирилган хўжаликлар бу йил йигирма минг тоннадан кўп эртаги картошка етиштиришни мўлжалламоқдалар.

(ТАСС).

АФРИКА ФАРЗАНДИ

Воҳид ЗОҲИДОВ,

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги.

Агостиньо Нетонинг «Муқаддас умид» китоби ўзбек тилида

Агостиньо Нето ҳақиқатан ҳам Африканинг мубориз фарзандидир, орзусидир, байроқдори ва қаҳрамонидир. Ҳар бир совет кишиси каби мен ҳам уни жуда севаман, ажойиботу ғаройиботлар диёри фарзанди деб ардоқлайман, ҳаётбахш интилишлари ва фидокорона курашлари учун, эзгу ниятлари ва оташли шеърияти учун эъзозлайман. Африканинг нокас мустамлакачи келгиндилар зулми, зуғуми ва зулматидан, таҳқир ва таъқибларидан, қаттиқ муҳтожлик ҳужумлари ва ҳуқуқсизлик андуҳларидан озод бўлишига улкан улуш қўшганлиги учун жуда севамиз уни.

«Ўз Африкам...» деганлиги учун уни империалистлар «қонундан ташқари» жиноятчи деб эълон қилдилар, тўхтовсиз таъқиб остига олдилар, турмаларга ташладилар, қамоқ қийноқлари ила йўқ қилмоқчи ҳам бўлдилар. Аммо у енгди. Чунки, ўз тақдирини энг зўр омил — ҳақиқат ва адолат билан боғлади, халқ ва илғор башарият билан боғлади, Совет Иттифоқи ила дўстлик билан боғлади, мустамлакачиликнинг мутлақ ҳалок бўлиши вақти келганлиги ва буни амалга ошира бошлаган «темир оқим» — буюк жараён билан боғлади, ҳам практик фаолиятида, ҳам шеъриятида...

Чиндан-да, у улуғ зотдир, олишувларда мўъжиза кўрсатганлардандир, яъни юз-юз йиллар мобайнида ҳукмронлик қилган мудҳиш замонлардан устун кела бошлаган паҳлавонлардандир, шу замонлар тақдирини ўз хоҳишларича идора этган хорижи-ю, маҳаллий зулмкорларни даҳшатли жангларда енга бошлаган, буюк қитъа ва унинг буюк халқи ҳаётида янги тарих бошлаган баҳодирлардандир.

Ҳа, ўз халқи озодлиги партиясини яратган, ўз она юрти — Анголани португалиялик босқинчилар чангалидан қутқаришни уюштирган, бутун эркталаб Африкага ҳам катта мадад берган, умуман бутун Ер юзидаги барча инсоф эгаларининг ашаддий душмани — империализмга, қуллик системасига қақшатгич зарба берган улкан инқилобчи муборизлардандир у!

... Буюк Африка! Мен болаликдан, тунлари онам айтиб берган ажойиб эпик афсонаю ажиб эртаклардан биламан сени. Мактаб партаси, харитаси ва дарсликларидан сени танийман. Йиллар ўтди, қизиқиш зўраяверди, китоблар мени сенга янада яқинлаштирди. Сенинг тарихингдаги энг муқаддас, масъулиятли ва оғир олишувлар, социал табаддулотлар даврида, бутун сийнангни олов қоплаган, фиғонингдан алангалар кўтарилган, машъум келгиндилар ниҳоят ҳайдалаётган йилларда деярли барча мамлакатларингда бўлдим ва кишанлар кесилишидан беҳад шодландим, кулиб боқа бошлаган биллур юлдузларнинг ва оппоқ офтобли осмонингни, мўъжизали дарёларинг ва ҳайқириқли уммонларингни, антиқа наботот ва ҳайвонот оламинг турфаликларини кўрдим ва ҳамон чексиз ҳайрату ҳаяжон оғушидаман, сенга беҳад муҳаббат қанотида баланд парвоздаман. Ҳа, ҳамон сайр қилаётгандекман, сенинг нотинч тўлқинли денгизларинг, бўронли тунларинг, бунёдкор кунларинг ва баланд тоғларинг устида; мустамлакачилар айби ила қақраган чўлларинг, қолоқ қишлоқларинг ва қон тўла даштларинг бўйлаб, қутлуғ қонлар тўкилган тарихий ерлар ва ғамли кулбалар бўйлаб, мустақиллик шони — муқаддас миллий байроқлар ҳилпираб турган обод хиёбонларинг ва янги биноларинг бўйлаб, менинг ва сенинг Форобийларимиз юрган йўллар ва сенга бахт тилаган Навоиймиз саҳифалари бўйлаб, сенинг ғанимларингга қарши қаратилган ғазабу нафрат билан юрагим тўлган ҳолда, сенда тугилаётган янги, гўзал оламга масъудона маҳлиё бўлган ҳолда; ҳа, улуғ бобоси Ленин бўлган, Африканинг буюк дўсти ҳисобланган шу гениал шахсдан дарс олган ҳар бир совет кишисига хос шундай ажиб ҳиссиётларга чўмган ҳолда...

Совет халқининг шу буюк қитъага бўлган чуқур муҳаббати билан тақозо қилингандир Агостиньо Нето шеъриятидан намуналарнинг ажойиб китоб ҳолида нашр этилиши (Эркин Воҳидов ва Миразиз Аъзам таржимасида).

Бу чўнг қимматли китоб «Муқаддас умид» деб аталади. У, ҳақиқатан ҳам муқаддас ҳисобланган ва алангалардан униб, алангаларга айланган ажойиб умид учкунларидан, шундай умид нурлари, романтикаси ва машаққатларидан, реал эзгу орзулардан ташкил топгандир. Китоб авторнинг шу муқаддас умид ва орзулар билан тўлган, шундай умид ва орзулар учун олиб борган олишувларидан иборат бўлган ҳавасланарли ҳаётининг кўзгусидир, жуда кўп кўламли ва тиниқ юзли ойнасидир, унинг мазлум ва мубориз Африкаси ҳамда халқнинг шеърий шаклда акс эттирилган, юрак қони ва қўри билан эзилган биографиясидир...

Агостиньо Нето бир вақт ёзган эди:

Мен қоронғи тун ичида
ёруғ кунман.
Мен ташналик
тимсолидирман.

Шеър давомида шоир буни изоҳлаб ёзадики, мен Ватанимнинг, Африкамнинг яхши кунларига, шодлигига ташнаман, шу кунлар учун, шу бахтли келажак учун жонимни, ҳаётимни, умримни ва шеъримни тикканман.

Ҳамма асосий гап мана шунда!

Агостиньо Нето яна бир вақтлар Африка ҳаётида кенг қанот ёйган асосий фожиалардан бирини баён қилиб, бутун қитъани ғафлат уйқусидан уйғонишга, зулму зулмат оламини штурм қилишга ундаган эди, жафокаш миллионлар Африкасига мурожаат этиб: Африка! Ҳолингга бир қара! Нега жим ётасан?! Нега қўрқувларга хотима бермайсан?! Нега йиғлаш билангина машғулсан?! Ўзингни энди яхши билиб ол, ахир аслида сен буюк куч-қудрат эгасисан, хом хаёлларга берилма, ҳийлакор душманларга ишонма.

Қани, юр мен билан...
Борайлик жафокаш
одамлар сари...
Бағишлайлик,
жонимизни ҳам.

Кел, деб давом қилади шоир, танасини сотишга мажбур бўлган ночор аёлларнинг доди-ю дардидан хабар олайлик, хароба уйлардаги азобу уқубатларни кўрайлик, муборизларнинг мазлумлар қамоқхоналари деворларига ураётган қиличлари овозини эшитайлик, шундай қиличларга ўхшаш ўткир ғазаб ила ноҳақликнинг бағрини тилайлик:

Энди ҳеч ким этолмас
мажбур,
Тилимизни тийиб,
Ғарибона табассум-ла
таъзим қилмоққа,
Итоат-ла бўйнимизни
эгмоққа...

Шоир катта севинч ила кўради ва қаламга олади Африканинг актив исёнкорона кўтарила бошлаганини, дарғазаб меҳнат аҳлларининг забардаст қўллари бирлашиб, енгилмас қатъият-у кучга айлана бошлаганини билади, шу улуғ янги воқеаларни улкан мамнуният билан тарғиб этади, янада кучайтиришга даъват қилади ва ажойиб хулосалар чиқаради. Бу исёнкор қўллар Африка қудратини намойиш қилмоқдалар. Африка заиф эмас, қудратли эканини кўрсатмоқдалар, мен уларда паҳлавон халқнинг порлоқ истиқболини кўрмоқдаман.

Бор овоз билан
Мен сени чорлайман:
— Олға юр!

Ҳа, буюк Нето қонли империализм ва маҳаллий иртижочилар айби билан ҳамиша ниҳоят даражада оғир ва хавфли шароитларда, қайноқ шароит ва қўр ости янглиғ муҳитда, ўта оғир, аламли ва алангали заминда яшаганлигига қарамай, шеърияти Африканинг, Африка халқларининг ноғора садолари янглиқ ҳайқириқли овози ҳамда иродаси ифодаси эканлиги билан, шу озодлик ва бахт учун олишув ҳайқириқларига монанд бўлиб, уларга мадад бераётганлиги билан мағрур:

Борлиқни ларзага
келтириб
Янграйди
Ноғора
шиддаткор...

Шу юқорида айтилганлардан сўнг яна ҳам улкан аҳамиятли ва чуқур тушунарли бўлади шоирнинг «Қон ва уйғониш» деб аталган ғоят зўр психологик характерли ва ўткир ғояли шеъри. Унда Африканинг вулқондек ҳаракатлари бор, фидойилар қонини ва муҳтожлар кўз ёшини эслаб Африка фожеасида ўртаниш бор, шу билан бирга кўпинча кучли кураш оптимизми ва ғалаба пафоси бор, ёрқин умид ва ёқимли севинч нури бор, ажиб зафар ва тантана муждаси тароналари бор, шоир дунёқарашининг нақадар кенг кўламлилиги ва чуқур интернационалистлиги бор, халқлар бахти ва тинчлигини таъмин этиш учун актив жангчи бўлиш зарурлиги диалектикаси бор. Ҳа, давримизнинг бош масаласи бор, халқлар дўстлиги ва ҳамкорлигини сидқидил куйлаш мавжуд. Яна энг муҳими: унда Африка орзуларини бутун илғор башарият орзулари билан боғлашдек жуда пурҳикмат фикр бор, бутун Африканинг ғалабага, озодликка эришишининг энг асосий шарт-шароитларидан бирини шу боғлиқликда кўриш шу илғор инсониятнинг ёрдамидадир, дейиш бор...

Яна энг муҳими: шеърда курашаётган Африканинг бутун тараққийпарвар дунё томонидан севилаётганлиги севинчи бор, шу билан бирга Африка ҳам вақти келиб дунёни нур ва гул билан безашда иштироки янада улкан бўлиши ғурури бор...

Буюк Африка номидан
Сўзлаймиз бугун:
Ғазаб билан мушт
кўтарган
Кучли оломон...
Қалбимиздаги
Ўт пуркар вулқон...

Бу оташнафас зот ардоқлаган илғор Африка, у зот озод этган янги Ангола мана неча йиллардирки, ҳар масалада аламзада, империализмга, шу жумладан, Нето Анголасида қурол ишлатиб, босқинчилик билан машғул бўлаётган Жанубий Африка ирқчи истилочиларига, ғорат уруши ташаббускорларига қарши шиддатли кураш олиб бормоқда, янгидан-янги куч-қудрат ва қатъият касб этмоқда, миллий қурилиш билан актив машғул бўлмоқда, янги ҳаётни мустаҳкамламоқда — шу улуғ қитъа халқларининг баҳодирона кураши ва бунёдкор меҳнати оқибатида, Совет диёрининг ҳал қилувчи дўстлиги, мухаббати ва ёрдами туфайли!

Ҳа, Агостиньо Нетонинг қитъа қатъиятини қайта-қайта ва қувона-қувона ифодалаган идеаллари ҳужумда! Унинг муқаддас умидлари амалда ҳаёт ҳақиқатига айланмоқда.

Аммо ҳали кураш тугагани йўқ, авжида; ўт ўчгани йўқ, алангада. Ғафлат уйқусидагилар ҳам йўқ эмас, афсус, анчагина. Мубориз Африкани, ундаги Анголани чексиз севган ва куйиб-пишиб куйлаган, уларнинг дардини чеккан ва ғамини еган шу улуғ зотнинг «Муқаддас умид» китобини ҳаяжонловчи қуйидаги ғоят ажойиб, мазмунли, бир олам маъноли сўзларини ўшал қитъадагилар унутганлари йўқ:

Она халқим, ғурур билан,
Эркинг қўлга ол.
Бутун башар овозига
Қўшгил сўзингни,
Тенг ҳуқуқли овоз билан
давраларда тур.
Умидларинг қанот бўлгай,
Янги ҳаёт қур!

Йигирма икки йил аввал қоғозга туширилган бу ўтли нидо, бу ҳаётбахш садо бутун Африка бўйлаб бугун ҳам актив янграшда давом этмоқда, «бўтана оламга» ҳамла қилмоқда ва қитъанинг гоҳ у қисмида, гоҳ бу ерида ўзининг ғолибона қудратини намойиш этмоқда...

КЕЧАГИ ПОЧТАДАН

ЎҚИТУВЧИ ХАЗИНАСИ

Китоб — бебаҳо хазина!.. Чортоқ районидаги 25-ўрта мактабнинг ўзбек тили ва адабиёти ўқитувчиси Отамирза Холмирзаев йигирма йилдан ортиқ педагогик фаолияти даврида бой китоб фондини вужудга келтирди. Бугунги кунда О. Холмирзаевнинг китоб жавонларида 2005 номдаги бадиий, илмий-методик ва сиёсий адабиётлар сақланаётир. Улар орасида классик ва совет, чет эл ёзувчиларининг нодир асарлари бор.

Шунингдек, қишлоқ ўқитувчиси халқ оғзаки бадиий ижоди намуналарини ҳам қунт билан тўплаган заҳматкашлардан. Марҳум Ҳайдар бахши Бойчаев, Раззоқ бахши Қозоқбой ўғли ҳамда кенг халқ оммаси тилидан ёзиб олинган 20 та достон, 2000 мисрадан ортиқ турли мавзулардаги қўшиқ ва термалар, 5500 та мақола ва ҳикматли сўзлар, фразеологик бирикмалар, бахшиларнинг овозлари ёзилган магнит ленталари ҳам О. Холмирзаев хазинасига муносиб ҳисса бўлиб қўшилган.

Нариманов қишлоқ Советидаги 22-, 25-ўрта мактабларнинг ўқувчилари, «Комсомолобод» совхозининг ишчилари баҳраманд бўлаётган О. Холмирзаевнинг шахсий кутубхонаси тобора янги-янги асарлар билан бойиб бораётганлиги ғоят қувончлидир.

Қ. МАЛИКОВ.

«ОЧИҚ ХАТЛАР КУНИ»

ДИЛДАГИ ГАПЛАР

Меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларига, уларни қизиқтирган саволларга ўз вақтида жавоб бериш зарурлиги КПССнинг XXVI съезди қарорларида алоҳида таъкидлаб ўтилган. Шунинг учун ҳам Ленин район партия ва совет ташкилотлари жойларда «Очиқ хатлар куни» ўтказиб, бундай учрашувга суд, прокуратура, милиция органлари ҳамда райондаги барча ташкилот раҳбарлари таклиф этилмоқда. Ана шундай жонли мулоқотлардан бири яқинда райондаги 11-ўрта мактабда ўтказилди.

Бу учрашувни район ижроия комитетининг раиси Зокиржон Усмонов очди. Район партия комитетининг иккинчи секретари Геннадий Михайлович Кадочников кириш нутқи сўзлаб, бу ерда ҳозир бўлган колхозчилар, зиёлилар ва турли касб эгаларига ўзларини қизиқтирган барча масалалар юзасидан савол бериб, жавоб олишлари мумкинлигини айтди. «Очиқ хатлар куни»да қатнашган 300 дан ортиқ кишидан қирқдан ортиқ савол тушди. Социал таъминот, маиший хизмат, медицина ва маориф, маданий ҳаёт, оила ва никоҳ, социалистик қонунчилик, ободончилик тўғрисидаги саволларга бу ерда ҳозир бўлган ташкилот раҳбарлари, суд ва прокуратура ходимлари қониқарли жавоблар қайтаришди.

Савол-жавоб кечаси ғоят қизиқарли ўтди.

М. ҲАКИМОВ,
Ленин райони.

ТОШКЕНТ. «Зарафшон» ресторанида Ўзбекистон ССР Озиқ овқат саноати министрлиги ўқув юртлари талабаларининг «Энг яхши ошпаз-кулинар» номи учун биринчи область конкурси бўлиб ўтди. Конкурсда пойтахтдаги совет савдоси техникуми студентлари «Энг яхши ошпаз-кулинар» номини олишга сазовор бўлдилар. Кулинария билим юрти ўқувчилари иккинчи, Янгийўл озиқ-овқат техникуми талабалари эса учинчи ўринни олдилар. Суратда: 1. Конкурс ғолиблари — кулинария ўқув юрти талабалари Н. Шорина билан О. Ҳайитметов. 2. Дастурхон безатаётган бу қизлар ҳам конкурсда ғалабага эришдилар.

В. Дубровский ва **А. Ризқиев** фотолари. (ЎзТАГ).

РАДИО УЙИ

Область радиоэшиттириш комитетининг икки қаватли биноси қурилиб фойдаланишга топширилди. 13-қурилиш трестининг биринчи қурилиш-монтаж бошқармаси қурувчилари бу бинони қўлдан чиқариш жараёнида 536 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширдилар. Бошқарманинг Б. Юсупов, Л. Раҳимова, Н. Қудратов, Р. Каримов ўртоқлар бошлиқ бригадалари, айниқса, жонбозлик кўрсатдилар.

Радио уйидаги овоз ёзиш аппаратларини СССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг инженерлари А. Лисин ва В. Васильев раҳбарлигидаги мутахассислар монтаж қилишган.

Замонавий овоз ёзиш студиялари, концерт зали ва монтаж хоналари яхши жиҳозланган.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СПОРТ

ФУТБОЛ:

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ БАҲСЛАР

Тошкент ва пойтахт области стадионларида бир неча кун давом этган ўсмирларнинг халқаро XII турнири бугун якунланди. Ўн команда икки группага бўлинган ҳолда саралаш учрашувларини ўтказди. Сўнгги тур ўйинларида қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: Венгрия — Ўзбекистон — 2:2, СССР-2 — ГДР — 0:0, Румыния — СССР-1 — 0:1, Польша — Грузия — 0:1. Бу йилги совриндорлик баҳсига пухта ҳозирлик кўрган грузиялик футболчилар учрашувларни кўтаринки руҳда ўтказиб, мухлисларни мамнун этдилар. ГДР командаси ёшлари ҳам бўш келишмади. Улар ҳам ўз группаларида ғолиб бўлишди. Шундай қилиб, бугун Тошкентдаги «Старт» стадионида Грузия — ГДР командалари ўртасида турнир ғолиблиги финал учрашуви ўтказилади. СССР-1 ва ЧССР коллективлари 3—4 ўринлар учун, республикамиз вакиллари эса бу гал Румыния футболчилари билан 9—10 ўринлар учун баҳс юритадилар.

Ўринлар ва совринлар

◆ ШАХМАТ. Ереванда жаҳон чемпионатининг зонал турнири яна бир учрашувлардан кейин якунланади. Ҳозир Юсупов 9,5, Тукмаков билан Псахис 9 тадан очко билан олдинда боришмоқда. Тошкентлик Аъзамов ҳисобидаги очколар 7 тага етди.

◆ ОҒИР АТЛЕТИКА. Фрунзе шаҳрида «Дўстлик» кубоги учун ўтказилган халқаро турнирда фарғоналик А. Семёнов икки кураш бўйича 345 килограммли натижа кўрсатиб, бронза медали совриндори бўлди.

◆ ЧИМ ХОККЕЙ. Москвада «Спартак» кўнгилли спорт жамияти Россия Совети соврини учун «Баҳорги турнир» 6 мартда ўтказилди. Финалда «Андижанка» қизлари Горькийнинг ТТУ коллективи билан учрашиб (1:2), иккинчи ўринни эгаллашди. Москва области спартакчилари учинчи бўлишди.

«Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сони 13 мартда чиқади.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.45 — Горничлар, қаердасиз! 10.15 — Телевизион спектакль. 2-серия. 11.55 — Гимнастика. 12.05 — Концерт. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.45 — Ўсмирлар учун музикали программа. 17.55 — СССР халқларининг V қишки Спартакиадасида. 18.45 — Миллионлар ленинча университети. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати. 21.30 — Время. 22.05 — Дўстларимиз чеҳраси. 22.50 — Дунё воқеалари. 23.05 — Фильм-концерт.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 13.05 — Сиз яратган боғ. 10.05 ва 12.05 — Испан тили. 10.35 ва 11.35 — Ўқув кўрсатуви. 11.05 — Тарих. 12.40 ва 13.45 — Зоология. 13.35 — Илмий-оммабоп фильм. 14.10 — Людвиг ван Бетховен. 14.55 — Танишиш. Бадиий фильм. 16.30 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — СССР халқларининг V қишки Спартакиадаси. 19.15 — Фильм-концерт. 19.30 — Қишлоқ янгиликлари. 20.30 — Хайрли тун кичкинтойлар. 20.50 — Халқ ижоди. 21.30 — Время. 22.05 — Телевизион спектакль, 3-серия.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Зоология. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Зоология. 15.00 — Футбол бўйича XII халқаро ўсмирлар турнири. 16.35 — Болалар учун фильмлар. 17.10 — Қўшиғим, жон қўшиғим. 17.50 — Ёшлик. 18.20 — Фан уфқлари. 18.50 — Фильм-манзаралар. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Адабий альманах. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Озод Ватанимиз ортсин шон-шуҳратинг.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Ўқув кўрсатуви. 19.10 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Телефильм. 20.30 — Ўқув кўрсатуви. 21.30 — МОСКВА-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Классик қўшиқлар. 9.30 — Эстрада концерти. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Чорвадорлар учун программа. 14.00 — Табаррук замин. 18.15 — Ёшлик. 19.30 — Футбол бўйича XII Халқаро ўсмирлар турнири. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари. 21.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Лирик концерт. 23.15 — Дам олиш концерти.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

«2-пардозлаш» трести базасидаги
63-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қурилиш бўёқчиси, электрпайвандчи, дурадгор.
Ҳамма ихтисосликлар бўйича ўқиш муддати 6 ой.
Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини битириб олган аттестатдаги баҳоларининг ўртача бали 4,5 бўлганларга олий ўқув юртларига киришда имтиёзлар берилади.

Ўқувчиларга ҳар ойда 75 сўмдан стипендия, ишлаб чиқариш практикаси давридаги меҳнат ҳақининг 50 проценти берилади.

Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртида спорт секциялари, вокал-чолғу ансамбли ва миллий чолғу асбоблари ансамбли тўгараклари доимо ишлайди.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Ўқишга 8—10 синф ҳажмида маълумотли, 16 ёшдан 25 ёшгача бўлган йигитлар қабул қилинади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ёзилган ариза, турар жойидан справка, соғлиғи тўғрисида справка, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, паспорт, 3х4 см. ҳажмида 6 дона фотосурат, таржимаи ҳоли.

Бошқа шаҳардан келган ўқувчилар турар жойларидан пропискадан ўчишлари ҳамда билим юрти ётоқхонасига пропискадан ўтишлари ҳамда ўзлари билан шахсий учёт карточкаси, ВЛКСМ аъзолиги учёт карточкаси ва комсомол билетини олиб келишлари зарур.

Ҳужжатлар ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Шайхзода кўчаси, 1«а»-уй (3, 32, 54-автобусларнинг «26-квартал», 4, 9, 17-трамвайларнинг «Ширин» магазини» бекатлари. Телефон: 76-27-56.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/III да **Баланд қоядаги аёллар,** 12/III да **Ғариблар,** 13/III да **Қиёмат қарз.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 11/III да **Хизматингизга тайёрмиз,** 12/III да **Ишонмасанг ўламан...,** 13/III да **Хотинимнинг эри.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/III да **Отасининг қизи,** 12/III да **Баланд дорга осилма,** 13/III да **Ишқ қурбонлари.**

Бутуниттифоқ «СОЮЗПРОМГАЗ» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли

ВНИИПРОМГАЗнинг
ЎРТА ОСИЁ ФИЛИАЛИ

лабораториялар бўйича вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: газни қайта ишлаш, химия ва нефть химияси корхоналарида ёнилғидан фойдаланиш, қишлоқ хўжалигида газдан фойдаланиш, уйғунлаштирилган ўтхона-горелка қурилмалари, илмий-текшириш ва тажриба-конструкторлик ишларини ҳамда илмий-техника ахборотларини стандартлаш ва мувофиқлаштириш (4 ўрин), газ саноатида газдан фойдаланиш;

кичик илмий ходимлар: қишлоқ хўжалигида газдан фойдаланиш (2), ёндириш жараёнлари аэродинамикаси, газни ёндириш агрегатларида иссиқлик алмашинувини яхшилаш, газни ёндириш агрегатларидан чиқаётган газларнинг зарарли чиқиндиларини йўқотиш, газ ғательсолини иқтисодий тадқиқ этиш ва прогноз қилиш.

Конкурсда илмий даражага эга бўлган шахслар, шунингдек, шу соҳада таржибага эга бўлган малакали мутахассислар қатнашиши мумкин.

Конкурс муддати — 8 апрелгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга топширилсин: Тошкент шаҳри, 143-алоқа бўлими, Академиклар шаҳарчаси, Телефонлар: 62-06-41, 62-43,55, 62-23-96.

Пахтачилик илмий-тадқиқот институти коллективи СоюзНИХИнинг Бухоро пахтачилик тажриба станцияси директори, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати

Толибжон Раҳимович ҲАМРОЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги қошидаги Ўрта Осиё ирригациялаш ва совхозлар қурилиши бош бошқармасининг коллегияси «Главсредазирсовхозстрой» бошлиғи Н. Р. Ҳамроевга акаси

Толибжон Раҳимович ҲАМРОЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат университети ректорати ва жамоат ташкилотлари журналистика факультети ходими А. Эргашевга онаси

Ҳимоятхон ТОШБОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон Кўрлар жамияти марказий правлениеси президиуми Ўзбекистон Кўрлар жамиятининг Ғиждувон ишлаб чиқариш корхонаси директори А. Бафоевга онаси

Маъмул БАФОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент — Я, Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: [illegible]

Р. 01639. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 59.